

Az autópálya-építés hatásai

Utcára vonulnának a földút miatt

Fotó: Nagy Tibor

Az autópálya-építés kapcsán arra voltunk kíváncsiak, hogy az országos érdekeltégű beruházásnak milyen közvetlen hatásai vannak a nyomvonal által érintett települések lakosainak életére. A maroskecei gazdákkal beszélgetve arra a következtetésre jutottunk, hogy esetenként a magántulajdonhoz való jog megsértése mellett a kisajátított területekre nem számolnak korrekt kártérítést, és még ahhoz az összeghez is a jogosultak legfeljebb tíz százaléka juthat hozzá.

Szer Pálosy Piroska

Maroskecén *Emil Florin Mocan* polgármester tájékoztatót a község lakosságának gondjairól. Amint elmondta, az Aranyosgyéres-Marosludas szakaszon az autópálya-építési versenytárgyalást a Straco cég nyerte meg. A területek kisajátítása miatti kártérítést a lakosok egyelőre nem, csupán egyetlen cég kapott, amelynek az épületeit le kellett bontani. A jelek szerint a földtulajdonosok kevesebb mint 10%-a jut majd ténylegesen anyagi kártérítéshez. A legnagyobb gond az ügyintézéshez szükséges okiratok hiánya. A kisajátításokból adódó kártérítésekkel foglalkozó, kolozsvári székhelyű ügyvédi iroda értesítette azokat a tulajdonosokat, akiknek földterülete az állam tulajdonába

került, hogy húsz napon belül nyújtsák be a tulajdonviszonyt igazoló dokumentumokat. A legtöbb tulajdonos azonban értelemszerűen nem rendelkezik azokkal, legtöbb esetben a hagyatéki tárgyalást sem rendezték, nem beszélve a telektelesekről. Vannak olyan személyek is, akiknek 30 ár területéből tíz árat sajátítottak ki. A kisajátított földterületekért négyzetméterenként 1,20 lej kapnak az érintettek, mindent egybevetve kevesebbet, mint amennyiért beszerezhetnék a szükséges hivatalos okmányokat, a hagyatéki tárgyalást, telektelest stb. rendeznék.

(Folytatás a 4. oldalon)

FIFA WORLD CUP
RUSSIA 2018
A labdarúgó-világ bajnokságról
a 9. oldalon

Kereszteződések

A Vásárhelyi Forгатag és a Maros Megyei Múzeum második alkalommal szervezi meg a Kereszteződések című kiállítást, ezúttal is azzal az elsődleges céllal, hogy a fiatal művészeknek nyújtson megmutatkozási lehetőséget.

4.

Övennégy év anya- és gyermek- közelben

1964 augusztusától több mint fél évszázad alatt sok ezer csecsemő és kisgyermek testi és szellemi fejlődését követte, és születésüktől a felcseperedésükig jó tanácsaival segítette az édesanyákat.

6.

Épül a madarasi bölcsőde-óvoda

Látványosan emelkedik Backamadara-rason a magyar kormány támogatásával épülő új református óvoda-bölcsőde. Nemcsak falak és épület lesz, hanem pozitív jelzés a nyárárdmentieknek, és egyben megújuló magyar életter is.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel: 0742-100-323

Aktuális

Öröm, öröm

Mózes Edith

A minap jogerős bírósági döntés született arról, hogy báró Bánffy Dániel örökösei nem kapják vissza azt a több mint 9 ezer hektáros erdőt, amelynek visszaszolgáltatásáról 2007-ben jogerős döntés született, de amit később a román hatóságok megtámadtak. A Maros Megyei Erdészeti Igazgatóság örömmel fogadta, hogy „sikerült megőrizni az állami vagyont”. Az örökösök számára azonban csalódást okozott, és az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulnak jogorvoslatért.

Az RMDSZ elnöke szerint, bár Románia elkötelezte magát a kommunista rendszer által elkobzott ingatlanok teljes körű visszaszolgáltatása mellett, az Európai Unióhoz, illetve a NATO-hoz való csatlakozását követően egyre több olyan bírósági határozat született és születik ma is, amely ennek ellentmond. Ami azt bizonyítja, hogy gondok vannak a bírósági szolgáltatással, a joggyakorlattal, és szükségesszerű az igazságszolgáltatás új alapokra helyezése. „Nem azért szállunk síkra, mert meg akarjuk állítani a korrupcióellenes harcot, ahogy ezt bírálóink állítják, hanem azért, hogy ilyen esetek többé ne forduljanak elő” – jelentette ki a romániai magyar közösség érdekvédelmi szervezetének elnöke. Véleménye szerint az ügy túlnőtte az egyszerű magántulajdon-visszaszolgáltatás kereteit. Mint mondta, a magyar közösség ellen az utóbbi időben hozott ítéletek egyértelműen igazolják, hogy összehangolt kisebbségellenes hadjáratról van szó, amelynek célja a román nemzetállam erősítése, a kisebbségi lét ellehetetlenítése.

A hírek az erdészetén kívül más is örült. Nagy örömet szerzett sok nacionalista politikusnak vagy csak „sima” szélsőséges nacionalistának. (Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

12., csütörtök

A Nap kel
5 óra 40 perckor,
lenyugszik
21 óra 13 perckor.
Az év 193. napja,
hátravan 172 nap.

Isten éltesse!

Ma **IZABELLA**
és **DALMA**,
holnap **JENŐ** napja.
JENŐ: a hatodik magyar hon-
foglaló törzs neve volt.

IDŐJÁRÁS

Záporosó, zivatar
lehetőségek

Hőmérséklet:
max. 28°C
min. 16°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. július 11.

1 EUR	4,6607
1 USD	3,9804
100 HUF	1,4349
1 g ARANY	160,0344

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Forgalomkorlátozás Marosvásárhelyen

Az Aquaserv vállalat által a marosvásárhelyi Testvériség utcában július 10-16-ra tervezett munkálatokat a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztották, csupán július 13-án kezdik el. A munkálatok idején nem közlekednek a 6-os, 21-es, 26-os, 19-es és 44-es autóbusszok a Testvériség és a Mérésesség utcában. A korlátozás a Poklos, a Testvériség, a Tudor Vladimirescu, a Gyémánt piac megállókat, illetve a Ferdinánd király utcai megállókat érinti. A közszállítási vállalat az utazóközönség megértését kéri.

Felvételt hirdet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem

Az egyetem Magyar Művészeti Karán július 23-án kezdődik a felvételi alap- és magiszteri képzésekre, a beiratkozás és az intenzív felkészítő hét július 16-21. között lesz. Részletek az egyetem honlapján, illetve az egyetem hirdetőfüzetében (www.szini.ro, www.umat.ro). További elérhetőségek: 0265-266-281 (telefon/fax), e-mail: felveteli@umat.ro, székhely: Köteles Sámuel utca 6. szám, Marosvásárhely.

Folytatódik a lakosságifórum-sorozat

Folytatódik az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének lakosságifórum-sorozata. Ma 18 órától a Kornisa körzet lakóival a Köpeczi-Teleki-házban találkozhatnak, 13-án 19 órától pedig az Egyesülés negyedbelieket várják a Szabadi úti templom közösségi termébe.

Több mint hatszáz diák jelentkezett a próbafelvételekre

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem lapunkhoz eljuttatott közleménye értelmében az ország különböző részeiről több mint hatszáz diák iratkozott be a július 14-én, szombaton 9 órától sorra kerülő próbafelvételeire. Az orvosi és gyógyszerészeti egyetemre készülő számára a felvételi vizsgát július 25-én tartják.

Felvételi a BBTE marosvásárhelyi tagozatán

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi tagozata felvételt hirdet az óvodai és elemi oktatás pedagógiájára szakra. Beiratkozni július 11-13. között, illetve 16-án lehet a Pszichológia és Neveléstudományok Kar titkárságán, a szóbeli vizsgára július 18-án délelőtt 9 órától kerül sor. A beiratkozás feltételeiről és a felvételi menetéről további információkat az intézet honlapján lehet találni, illetve érdeklődni lehet a titkárságon is (Marosvásárhely, Köztársaság tér 38. szám, telefonszám: 0265-311-665). Honlap-cím: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/marosvasarhely/

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Székely-mezőségi népzene- és néptánc-tábor A hagyomány ünnepnapjai Mezőbergenyében

A történelmi Magyarország minden tájáról érkeznek meghívottak az idei székely-mezőségi népzene- és néptánc-táborba, amelyet Mezőbergenyében július 25-29. között szervez a helyi Kincés Egyesület. Az esemény rendkívüli, hiszen a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti Tagozatának negyventagú küldöttsége a faluban tartja kihelyezett ülését.

Mezey Sarolta

A mezőbergenyei székely-mezőségi népzene- és néptánc-tábor a résztvevők számát és a kínálatot illetően nagyszabású rendezvénynek ígérkezik. A szervező Kincés Egyesület vezetői a Kárpát-medence, a történelmi Magyarország minden tájáról hívtak meg csoportokat, abból a megfontolásból, hogy a magyar népi kultúra minden nagy régiója képviseltesse magát, s népi tudáskincsüket átadhassák egymásnak. Vendégeket várnak Kisgyőrből, ahonnan 25 tagú énekharang érkezik, a szlovákiai Rozsnyóról, ahonnan a Borostyán néptáncosport jön, továbbá a vajdasági Újvidékről. Az erdélyi táncosportok közül meghívták a marosludasi Hajdinát, a szabédi Furge Lábakat, a holtmarosi, a mezőbándi, a mezőmadarasi, a csittszentiváni, a mezőpaniti és a kibédi táncosportokat.

A tábor fő helyszíne idén is a művelődési ház előtt felállított sátor lesz, ahol a színpad és nézőtér is helyet kap, s amely tökéletesen alkalmas a néptáncoktatásra.

A táborban idén a mezőkölpenyi és mezőbándi táncokat tanítják meg a résztvevőknek. Az oktatók között ott lesz Kásler Magda, Farkas Sándor Csaba, a Maros Művészegyüttés tagjai, továbbá Gagyi Lóri, a Bekecs táncegyüttés tagja és Gagyi Orsolya, a Napsugár néptáncegyüttés táncosa.

Népművész akadémikusok ülése

– A székely-mezőségi tábor, sőt a falu életében sem fordult még elő, hogy vendégül lássák a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti Tagozatát, amely kihelyezett ülését tartja a faluban. A tagozatvezetőhöz, Kékedi Lászlóhoz, Kisgyőr polgármesteréhez régi kapcsolat fűz, nagyon sok támogatást és segítséget – többek között ezt az eseményt is – köszönhetünk neki. Az akadémiai küldöttség csütörtöktől hétfőig tartózkodik a faluban. Negyvenen jelezték részvételi szándékukat, aminek nagyon örvendünk, hiszen nagy érdeklődéssel kísérik az itteni életet, a hagyományörzést, sok közöttük a gyűjtő, akik olyan értékekre bukkanhatnak, amit mi észre sem veszünk. Szándékuk, hogy jobban megismerkedjenek a Mezőséggel, ezért egy széki kirándulást is beiktattak a programba. A tábor ideje alatt több mint 140 személynek biztosítottunk szállást és étkezést, egy részük a helyi református gyülekezet diakóniai otthonában száll meg, a többi vendég a faluban, családoknál – tájékoztatott Gálfi Gizella, az egyesület titkára.

Hangulatos, vidám és eredményes tábort!

Együtt az európai romákért 2020

Egyesületi fórumot tartanak a Maros megyei civil szervezetek és helyi roma képviselők július 13-14-én. A regionális kongresszusra a marosvásárhelyi Kultúrpalotában kerül sor Együtt az európai romákért 2020 címszó alatt.

A szerkesztőségünkbe eljuttatott közlemény szerint a rendezvényen jelen lesz Lavinia Cozma parlamenti képviselő, Dana Varga miniszterelnöki tanácsos, Péter Ferenc, a megyei tanács elnöke, Kozma Mónika irodavezető, valamint

a prefektúra és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal képviselői.

Jelen lesznek a Roma Világszervezet európai képviselői, civil és politikai romaszervezetek.

Meghívott vendégek: dr. Sigmirean Cornel egyetemi tanár és dr. Giordano Altarozzi egyetemi professzor.

Előadó Csurkuj Tibor, a Roma Mozgalom elnöke, moderátor Cristian Priboi.

RENDEZVÉNYEK

Szászrégeni Napok

A héten zajlik a Szászrégeni Napok rendezvénysorozata. A programban sportbemutatók és versenyek, utcai performansz, szabadtéri szimfonikus koncert, oktató jellegű biciklis tevékenységek, néptáncműsor és modern tánc is szerepel. A hivatalos megnyitót 12-én, csütörtökön 17 órakor tartják a központi parkban felállított színpadon, ekkor díjazták a város kitűnő tanulmányi eredményeket elért diákjait. Csütörtökön 18 órakor helyi előadók koncerteznek. Pénteken este 8 órakor a Vunk, a Zdob și Zdub és a Titán

együtt lép fel a központi parkban. A szombat este 8 órakor kezdődő koncertek fellépői között van Kalapács József. Vasárnap 19 órakor kezdődnek a koncertek, ekkor lép fel a Beatrice is. A rendezvénysorozat tűzijátékkal zárul.

Beszélő Könyvek a Tékában

Július 21-én este 7 órától a Beszélő Könyvek-estek meghívottja Barabási-Albert László lesz. A Teleki Téka udvarán sorra kerülő beszélgetésen régmúlt korokról, történelemről, hálózatokról, történelem- és hálózat kutatásról is szó esik, illetve arról, hogy mindezek a szálak hogyan kapcsolódnak-kapcsolódhatnak össze a Teleki Tékában.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Trump Németországot bírálta az Északi Áramlat-2 orosz gázvezeték tervezett kiépítése miatt

A német kormányt bírálta az Északi Áramlat-2 orosz gázvezeték tervezett kiépítése miatt Donald Trump amerikai elnök a szerdán kezdődött brüsszeli NATO-csúcstalálkozó előtt, mondván, hogy Németország „túsza” Oroszországnak.

Rövid sajtónyilatkozatában Trump a földgázvezetékkel kapcsolatban úgy vélekedett, hogy Németországot „teljes mértékben Oroszország irányítja”, miután az energia 60-70 százalékát Moszkva biztosítja számára.

Az amerikai elnök „rendkívül helytelennek” nevezte, hogy miközben országa óriási összegeket költ Európa védelmére, Németország „hatalmas olaj- és gázüzletet köt Oroszországgal és dollármilliárdokat fizet évente”. „Meggazdagultak a szén- és atomerőműveiktől, a kőolaj és a földgáz nagy részét pedig Oroszországból szerzik be. Szerintem a NATO-nak ezzel foglalkoznia kell” – mondta. Trump emellett ismételt a védelmi költségvetésük növelésére szólította fel az észak-atlanti szervezet európai tagjait. „Ezeknek az országoknak többet kell költeniük, mégpedig nem tíz év múlva, hanem sürgősen. Németország gazdag ország, mégis mindössze arról beszél, hogy

2030-ra kissé megemeli a védelmi kiadásait. Nos, szerintem ezt gond nélkül meg tudják tenni azonnali hatállyal, akár már holnap” – fogalmazott.

Stoltenberg erre reagálva kiemelte, hogy Trump felszólításainak már látszik a hatása, a NATO tagállamai jelentősen növelték katonai költségeiket, és további emelések várhatók. Mint mondta, Kanada és az európai szövetségesek 2024-re a mostaninál 266 milliárd dollárral többet fognak fordítani védelmi célokra a tervek szerint. „Egy erős NATO jó Európának és jó az Egyesült Államoknak is” – szögezte le. Hozzátette azonban, hogy az Északi Áramlat-2-ről nem a NATO-nak kell döntenie, az nemzeti hatáskörbe tartozik.

A szövetségesek 2014-ben vállalták, hogy tíz éven belül bruttó hazai termékük (GDP) közel 2 százaléka emelik védelmi kiadásukat, de ezt a szintet akkor mindössze három ország – az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Görögország – érte el. Idén ez a szám nyolcra fog nőni Észtországgal, Lengyelországgal, Lettországgal, Litvániával és Romániával, a NATO-tagállamok többsége 2024-re tervezi a kívánt szintre emelést.

Merkel: Németország független ország

Németország független ország, amely független politikát folytat és független döntéseket hoz – jelentette ki Angela Merkel német kancellár Brüsszelben, a szerdán kezdődő kétnapos NATO-csúcstalálkozóra érkezve.

Merkel Donald Trump amerikai elnök szerda reggeli kijelentéseire reagált. Trump a német kormányt bírálta az Északi Áramlat-2 orosz gázvezeték tervezett kiépítése miatt. Rövid sajtónyilatkozatában az amerikai elnök a földgázvezetékkel kapcsolatban úgy vélekedett, hogy Németországot „teljes mértékben Oroszország irányítja”, miután az energia 60-70 százalékát Moszkva biztosítja számára.

Merkel hangsúlyozta, fiatalokból jól emlékszik azokra az időkre, amikor Németország egy része a Szovjetunió ellenőrzése alatt állt.

„Nagyon örülök annak, hogy mára Németország békében egyesült egységes országot alkot” – fogalmazott.

Az amerikai elnök védelmi kiadásokra vonatkozó kijelentésére reagálva kijelentette, Németország, ahogy a múltban, jelenleg is nagyon sokat tesz a NATO-ért. Mint közölte, Németország is a védelmi kiadások növelése mellett döntött,

amelynek értelmében 2024-re 80 százalékkal fog többet szánni erre a területre, mint tíz évvel korábban. Hozzátette, a szövetségesek között Németország a második, amely a legtöbb katonával járul hozzá a NATO műveleteihez, és továbbra is teljes elkötelezettséggel vesz részt a katonai szövetség afganisztáni szerepvállalásában. „E területen is védjük az Egyesült Államok érdekeit” – fogalmazott.

Merkel elmondta azt is, hogy Németország ellentmondások megbeszélésekre számít a NATO-csúcson. A közös cél ellenére nagyon különböző álláspontok feszülhetnek egymásnak – tette hozzá.

Szakértők rámutattak, hogy az Északi Áramlat-2 támadásával Donald Trump veszélyes kapcsolatot teremtett a védelmi ügyek és a gazdasági kérdések között, miközben Jens Stoltenberg, a NATO főtitkára azon dolgozik, hogy a katonai szövetség egységének megőrzése érdekében külön kezeljék az egyéb témákat, például az Egyesült Államok és az Európai Unió kereskedelmi vitáit.

Információk szerint a kétnapos brüsszeli NATO-csúcstalálkozó keretében az amerikai elnök és a német kancellár szerda délután kétoldali megbeszélésre készült.

Ország – világ

INS: júniusban stagnált az infláció

5,4 százalékon maradt júniusban az éves szintű infláció, ami nagyjából megegyezik a májusi szinttel, a növekedés mindössze 0,02 százalékos volt – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) által szerdán nyilvánosságra hozott adatsorokból. 5,4 százalékos éves szintű inflációt 2013 óta nem mértek. A fogyasztói árindexszel számolt éves ráta júniusban 4,7 százalékon állt. A statisztikai intézet tájékoztatása szerint az elmúlt 12 hónapban, 2017. július és 2018. június között az előző 12 hónapoz viszonyítva az infláció a fogyasztói árindexszel számolva 3,6 százalékos, a harmonizált fogyasztói árindexszel számolva pedig 2,9 százalékos. Idén júniusban a legnagyobb mértékben, 7,82 százalékkal a nem élelmiszer jellegű termékek drágultak az előző év azonos időszakához mérten. Az élelmiszerek ára 3,86 százalékkal, a szolgáltatások díjszabása 2,58 százalékkal nőtt. A Román Nemzeti Bank (BNR) enyhén felele, 3,5 százalékról 3,6 százalékra módosította a 2018 végére várt inflációs előrejelzését, de a 2019 végére prognosztizált 3 százalékos megtartotta. (Mediafax)

A kormány gyorsítaná az európai alapok lehívását

Viorica Dăncilă miniszterelnök keddi brüsszeli munkalátogatása során arról biztosította Corina Crețu regionális politikáért felelős európai biztost, hogy a kormány elkötelezett az európai alapok lehívásának gyorsítását illetően. A kormányfő leszögezte, a kormány 2018-ban is megtartja „a projektek megnövelt elbírálási és leszerződési sebességét” úgy, hogy 2020-ig Románia lehívja a rendelkezésre álló teljes összeget. A kormányfő hozzátette, a román hatóságok támogatják a minőségi projekteket, amelyek európai finanszírozásban részesülhetnek. A miniszterelnök a kohéziós politika 2020 utáni alakulásáról is tárgyalt a biztossal. „Románia értékelné, ha rugalmasabb lenne az elosztás, hogy a tagállamok a kulcsfontosságú területek, a távközlés, szállítás, környezetvédelem, energia, egészségügy és oktatás infrastrukturális fejlesztésére koncentrálhassanak azért, hogy csökkentsék lemaradásukat a nyugati államokhoz képest.” (Agerpres)

Tovább csökken Románia népessége

Idén májusban 15 301 gyerek született, ami 2592-vel haladja meg az áprilisi számot, emellett 20 924 halálesetet regisztráltak, ami 695-tel kevesebb, mint az előző hónapban – mutat rá az Országos Statisztikai Intézet (INS). „Csökkent a népesség 2018 májusában, mivel a halálesetek száma 5623-mal meghaladta az élve születéseket” – közölte az INS. Májusban 130 év alatti gyerek halt meg, ami áprilishoz képest 36-tal több. 2018 májusában az anyakönyvi hivataloknál 12 294 házasságkötést regisztráltak, ami 1503-mal több, mint áprilisban. A bírói végzéssel kimondott válások száma ugyanakkor 2440 volt, ami 137-tal több, mint az előző hónapban. A statisztikai intézet szerint ugyanakkor éves összehasonlításban 1733-mal kevesebben születtek 2018 májusában, mint 2017 azonos hónapjában, a halálozások száma pedig 450-nel volt több, mint tavaly ilyenkor. Mind 2018 májusában, mind 2017 májusában népességcsökkenés volt jellemző: idén májusban 5623-mal, tavaly pedig 3440-nel lettünk kevesebben. (Agerpres)

Kurd felkelőket „ártalmatlanítottak” Dél- és Délkelet-Törökországban a biztonsági erők

A Kurdisztáni Munkáspárt (PKK) 18 felkelőjét „ártalmatlanította” eddig Dél- és Délkelet-Törökországban a rendőrség és a csendőrség egy szerdán indított közös műveletben – közölte az Anadolu állami hírügynökség a belügyminisztériumra hivatkozva.

A beszámoló szerint 11 PKK-tagot az Osmaniye tartományban húzódo Amanosz-hegységben, négyet Sirkak, három pedig Diyarbakir tartományban „ártalmatlanítottak” a biztonsági erők. A PKK 1984-ban indított fegyveres felkelést a főként kurdok lakta Délkelet-Törökországban a kurd kisebbség függetlenségéért. A lázadók a régió általuk jól ismert magas

hegyeit kihasználva harcolnak a török biztonsági erők ellen, azonban az országban számos más helyen is vannak bűvőhelyeik, így a több száz kilométerrel nyugatabbra található Amanosz-hegységben is.

A török hadsereg az északnyugat-szíriai Afrin körzetben a helyi kurd milícia ellen januárban indított beavatkozásának is az egyik célja az volt, hogy elvágja a Szírián keresztül a háttérhez közeli Amanosz-hegységbe áramló PKK-felkelők útját. A PKK-t Törökország mellett az Európai Unió és az Egyesült Államok is terrorszervezetnek tekinti. A török-kurd konfliktusban az elmúlt évtizedekben közel 50 ezer ember halt meg.

Életfogytiglani a müncheni neonáci per fővádlottjának

A müncheni felsőbbbíróság bűnösnek mondta ki szerdán tíz rendbéli gyilkosságban a Nemzetiszocialista Underground (NSU) nevű szélsőjobboldali terror-szervezet által elkövetett rasszista indíttatású gyilkosságok ügyében az ügy fővádlottját, Beate Zschäpét, és életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélte.

Zschäpét az NSU által 2000 és 2007 között elkövetett gyilkosságokban és erőszakcselekményekben társtettesként ítélte el a bíróság. Az életfogytiglani ítélet bűnözők Németországban legkorábban 15 év után kérhetik, hogy feltételeken szabadlábra kerülhessenek, de a bíróság különösen súlyosnak mondta ki az elkövetett bűncselekményeket, amivel gyakorlatilag ettől a lehetőségtől is megfosztják Beate Zschäpét. A 43 éves nőt a gyilkosságok mellett terrorszervezet tevékenységében való részvételben és gyűjtogatásban is bűnösnek találták.

A perben Zschäpe négy vádlott-társát is elítélték. Ralf Wohllebent, aki a szélsőjobboldali Német Nemzeti Demokrata Párt tisztségviselője is volt, tízévi letöltendő börtönbüntetésre ítélték, mert fegyverekkel látta el az NSU-t. A Holger G.-ként azonosított vádlott háromévi letöltendő börtönt kapott terrorszervezet támogatásáért. Ő is adott át fegyvert az NSU tagjainak, valamint hamis papirokkal támogatta őket. André E. két év és hat hónap letöltendő kapott. Casten S.-re pedig három évet szabott ki a bíróság. Őt fiatalokként kezelte az igazságszolgáltatás, mert a bűncselekmények idején még nem

volt nagykorú. Tőle kapták az NSU tagjai azt a CZ-83 típusú pisztolyt, amellyel később kilenc embert agyonlőttek.

Az NSU 2000 és 2007 között tíz embert gyilkolt meg, többségük török nemzetiségű volt, de végeztek egy görög származású emberrel és egy német rendőrrel is. A legtöbb áldozat kisvállalkozó volt, kebabot vagy zöldséget árult. Többségüket fényes nappal közvetlen közletről hangtompító pisztollyal fejből lőtték. A hatóságok két pokolgépes merényletet is az NSU számlájára írnak. A nyomozók szerint a támadásokat három követették el, de Zschäpe két feltételezett társa, Uwe Mundlos és Uwe Böhnhardt 2011-ben egy bankrablást követően öngyilkos lett. Arra egyébként az eljárásban nem került elő bizonyíték, hogy a nő bármelyik bűncselekménynél személyesen jelen lett volna.

Az ügyben a német hatóságokat is rengeteg bírálat érte, ugyanis éveken át egyáltalán nem gyanították, hogy a gyilkosságok mögött egy szélsőjobboldali csoport áll. Sokáig azt a szálát követték, hogy török szervezet bűnözői körök vagy éppen az áldozatok családtagjai követték el a bűncselekményeket. Sokan a mai napig azt is megkérdőjelezték, hogy az NSU-gyilkosságokat mindössze három ember követte el.

Beate Zschäpe ügyvédje nem sokkal az ítélet kihirdetése után bejelentette, hogy felülvizsgálati kérelmet nyújt be a szövetségi legfelsőbb bírósághoz. A jogász már korábban is világossá tette, hogy legfeljebb tízéves börtönbüntetést tart elfogadhatónak 2011 óta vizsgálati fogságban lévő védelem számára.

Öröm, üröm

(Folytatás az 1. oldalról)

Közöttük van az a vásárhelyi képviselő is, aki sok évvel ezelőtt életcélul tűzte ki a magyar grófok elleni harcot. Boldogan, mégsem teljes elégtétellel vette tudomásul az „igazságos” bírósági döntést. Üröm vegyült az örömebe, mert ahogy fogalmazott, a „szerecséltlen, áru-lókból és hazaáru-lókból álló politikai hatalom” éjnek idején elfogadta a közigazgatási törvénykönyvet, és ezzel „alkotmányellenesen” második hivatalos nyelvnek nyilvánította a magyar nyelvet.

A törvény értelmében – öröm a magyarok számára – ezentúl magyarul is ki kell írni az utcák, terek, parkok nevét is ott, ahol a magyarság számára meghaladja a húsz százalékot. Kiterjesztették az anyanyelvhasználatot a prefektúra intézményére, a közszállítási vállalatokra, a víz- és hőszolgáltatókra. Az RMDSZ javaslatára anyanyelvű formanyomtatványok segítik az ügyintézés után az önkormányzatokban. És, ha az önkormányzat úgy dönt, ott is lehet alkalmazni a kisebbségi jogokat, ahol a kisebbség aránya nem éri el a húsz százalékot. Nagyon fontos kitétel, hogy „a megválasztott önkormányzati vezetők munkáját nem zavarhatja meg kinevezett tisztviselő”. Például egy prefektus. Ahogy az említett politikus is tette, amikor kormánybiztosként fungált.

A fenti politikus legnagyobb bánata, hogy ez az „áru-lás” a centenárius évében történik. Amit természetesen nem fog karba tett kézzel nézni sem ő, sem azok, akik „nem adták el az országot 30 ezüstpénzért”.

Utcára vonulnának a földút miatt

(Folytatás az 1. oldalról)

A gazdák megélhetését veszélyezteti

Másik gond, amely a maroskecei gazdálkodókat rendkívül súlyosan érinti, annak a földútnak a felszámolása, amelyen eddig mezőgazdasági gépekkel közelítették meg a szántóföldjeiket. Az autópálya nyomvonalának tervezése során sok mindent figyelmen kívül hagytak, így azt is, hogy a földművelésből élő gazdák megélhetését veszélyezteti a mezei út felszámolása. „Autópálya-párti voltam és maradok, de amikor az országos autópálya-ügynökség rugalmatlanságát tapasztaljuk, az rendkívül felháborító. Nyugaton a vadállatoknak biztosítanak zöldfolyósókat, mifelénk még a vidéki gazdálkodók megélhetése sem érdekli a felelősöket. Mióta polgármester vagyok, nem láttamoztam egyetlen olyan tervrajzot sem, amellyel azt a földutat felszámolják, mivel mindannyian tudatában vagyunk a hasznának. A közúti infrastruktúrát kezelő országos társasághoz (CNAIR) küldött kérésünket elutasították, arra hivatkozva, hogy a terven már nem módosíthatnak. A gazdálkodókkal való találkozások nyomán úgy döntöttünk, hogy alá-

írásokat gyűjtünk, és személyesen megyünk a fővárosba. Amennyiben annak sem lesz eredménye, a gazdák azt tervezik, hogy mezőgazdasági gépekkel az utcára vonulnak, felhívni az illetékesek figyelmét, hogy egy-egy település lakóinak megélhetését veszélyeztetik azok, akik úgy készítik az országos érdekeltségű beruházások tervrajzait, hogy a helyi önkormányzati vezetőkkel nem egyeztetnek” – mondta a polgármester. Több mint három ezer hektár mezőgazdasági területről van szó, amelynek megközelítése ezen a mezei úton lehetséges, ellenkező esetben az országot kell igénybe vevők, ami sáros időben veszélyes szennyezésforrás, a forgalomba be nem jegyzett mezőgazdasági gépekkel pedig lehetetlen. A másik kerülőút Gerendkeresztúr vagy Hadrév lenne, ami idővesztéssel és üzemanyag-pazarlással jár. A gazdálkodók háborognak, egyre nagyobb a nyomás, és eltökéltek, hogy amennyiben az írásban elküldött beadványaikra újabb és újabb elutasítás a válasz, tüntetést szerveznek az országúton, lezárják a forgalmat, mert azt látják, más-képp nem jut el a hangjuk a pályaeépítőkhöz és a kormányig.

Kereszteződések

Az ideai tárlat is a fiatal művészekre összpontosít

A Vásárhelyi Forгатag és a Maros Megyei Múzeum második alkalommal szervezi meg a Kereszteződések című kiállítást, ezúttal is azzal az elsődleges céllal, hogy a fiatal művészeknek nyújtson megmutatkozási lehetőséget. Így azon fiatal képzőművészek munkáit várják, akiket meghívhat a Kereszteződések cím.

Amint azt a szervezők közleményében, illetve felhívásában olvashatjuk, az ideai kiállítás keretei több szempontból is jóval tágabbak, mint a múlt évben. A megvalósuló tárlatot két város három galériájában mutatják majd be, így Marosvásárhelyen a Kultúrpalota Art Nouveau kiállítótermében, valamint a K'ARTE Galériában, illetve Bukarestben a Balassi Intézet székelyhelyén. Emellett az idén sikerült megnyerni partnernek a bukaresti Artmark galériát, amely vállalja, hogy 2-3 fiatal művész kiválasztott munkáját szerepelteti majd a kortárs művészeti aukción.

A tárlat címe idén is Kereszteződések, de a jelentkezők szabadon kezelhetik a kiállítás tematikáját, bármilyen technikával készített munkával jelentkezhetnek, legyen az festmény, grafika, kispasztika, kollázs, kerámia, installáció, videó stb. A tárlat tematikai és technikai sokszínűsége a vállalt célokhoz tartozik, hiszen a sokféle művészeti látásmód kibontakoztatása elengedhetetlenül szükséges a kortárs művészet irányzatainak ábrázolásához. Tavaly a Maros megyei fia-

tal művészekhez szólt a kiállítás felhívása, idén viszont lehetőséget kapnak a Maros megye határán kívül élő fiatal művészek is, hogy részt vegyenek a kiállításon – állítják a szervezők. A kiállítás szabályzatát a továbbiakban olvashatják.

Időpont és helyszín: augusztus 29. – szeptember 11., a Romániai Képzőművészek Szövetsége (UAPR) marosvásárhelyi Art Nouveau Galériája (a Kultúrpalota földszintjén) és a K'ARTE Galéria (a Kultúrpalota szomszédságában), szeptemberben a Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Intézetben. Szervezők: Maros Megyei Múzeum és Vásárhelyi Forгатag. Partnerek: Maros Megyei Tanács, a Romániai Képzőművészek Szövetsége Maros megyei fiókja, K'ARTE Egyesület, Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Intézet, Artmark Galéria.

Résztvételi feltételek: a pályázók életkora: 20-40 év. Szakirányú egyetemi végzettség a vizuális művészetek területén (képzőművészeti egyetemeken jelenlegi diákjai is pályázhatnak).

A jelentkezők szabadon kezelhetik a kiállítás témáját, amelyet a Kereszteződések cím foglal össze. Elfogadnak különböző technikákkal készített munkákat, festményt, grafikát, kispasztikát, kollázst, kerámiát, installációt, videót stb.

Jelentkezni kizárólag online lehet 2018. augusztus 4-ig. A jelentkezőknek a confluenceexhibition@gmail.com címre a következőket kell beküldeniük: minimum 3 és maximum 5

darab jpg formátumú, minimum 2 megapixeles felbontású fényképet a munkákról, amelyekkel a művész be akar nevezni a kiállításra, illetve 2-3 videót azok, akik ezt a megjelenítési módot választják. A videó hossza nem haladhatja meg a 10 percet. Benevezéskor mellékelni kell a szerző nevét, a munka címét és méretét, azt, hogy milyen technikával készült és melyik évben. Kéri, a fényképeket kizárólag csatolmányként küldjék el. Szükséges továbbá életrajz, amelynek tartalmaznia kell a születés idejét és helyét, a tanulmányokat, az eddigi kiállításokon való részvételt, az elérhetőségi lehetőségeket, valamint a honlapot vagy blogot, ahol elérhető a munkák, amennyiben a pályázó rendelkezik ilyen internetes felülettel.

Egyéb megjegyzések: a hiányos pályázatokat a szervezők nem veszik figyelembe. A résztvevőknek maguknak kell biztosítaniuk munkáik szállítást. A kiállítás teljes időtartama alatt a szervezők rendelkezésére kell bocsátaniuk a kiállításra beválogatott munkáikat. A szervezőknek jogukban áll reprodukciókat használni a kiállított munkákról azzal a céllal, hogy népszerűsítsék a kiállítást, ezért a szerzőket nem illeti meg semmilyen anyagi javadalmasítás. Minden résztvevő kap egy példányt a kiállítási katalógusból.

A válogatás nyomán a szervezők 2018. augusztus 13-án teszik közzé a kiállításra beválogatott művészek nevét a forगतag.ro oldalon. (Knb.)

Július 16., hétfő az egységes adóbevallási nyilatkozat benyújtásának a határideje

A határidő, ameddig benyújtható a magánszemélyeket érintő, jövedelemadóra, valamint a társadalombiztosításra vonatkozó egységes adóbevallási nyilatkozat, július 16., hétfő. A nyilatkozatot azon személyek kell benyújtásuk, akiknek adóbevallási kötelezettségük van: a Romániában vagy/és külföldön 2017-ben megvalósított jövedelem után, a 2018-as évre felbecsült, Romániában megvalósított jövedelemről, illetve azok, akik kötelesek bevallani a becsült jövedelmet a társadalombiztosítási hozzájáruláshoz való besorolás végett, és esetleg nyilatkozatot tenni a 2018-as évre vonatkozó társadalombiztosításról.

Azon adófizetők, akik online intézik el az adóbevallást július 16-ig, beleértve ezt a napot is, 2018-as évre szóló adóból 5 százalékos kedvezményben részesülnek a 2019. március 15-ig teljes egészében befizetett jövedelemadó után. A kedvezmény értéke csökkenti a befizetett éves nettó jövedelemadót, és a törvény értelmében vonatkozik a társadalombiztosítási hozzájárulásra is.

A nyilatkozat űrlap formájában is benyújtható a közpénzügyi hivatalok székelyhelyén, vagy eljuttatható postán is, ajánlott levél formájában, de minden esetben szükséges az átvétel igazolása.

A formanyomtatvány, illetve a kitöltésre vonatkozó útmutató letölthető online a www.anaf.ro honlapon a következő linken: <https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/formulare/DUPFAPANAF11552018.pdf>

Részletek elérhetők a www.anaf.ro honlapon az Asistența Contribuabili részben a Despre impozite si taxe – Despre impozitul de venit címszó alatt, vagy a 031.403.91.60 telefonszámon. Ugyanakkor a közpénzügyi hivatalok munkatársai az intézmény székelyhelyén is tájékoztatják a hozzájuk fordulókat az egységes adóbevallási nyilatkozat kitöltésével és benyújtásával kapcsolatban.

Az egységes adóbevallási nyilatkozatot az adófizetők önszántukból kijavíthatják.

A kommunikációs és közkapcsolati osztály

Laza nyári csevej

Azt mondják, esős nyarunk lesz. De lehet, hogy ez a nyár nem is a miénk, hanem azoké, akik meg tudják becsülni, el nem isszák, pancsolják. Az ellenségeinké, akik reánk küldték az esőket, záporokat, zivatarokat, árvízi veszedelmeket a legszebb strandidő helyett. Ha ez régebben történik meg, az országlakosok egységesen a pártra hártják a felelősséget, egész pontosan Csoszi elnök és Ilona néne bölcs, mérsékelt és költségkímélő gazdasági politikájára, amely nem volt hajlandó áldozni arra, hogy Nyugatról vagy a Közél-Keletről, a kapitalista délről (észak kizárt) megvásárolják, elhozzák nekünk a nyarat minden áldásával együtt. Ugyanis nem lett volna mivel ellentételezni külkereskedelmileg. Az elvtárs pirosba burkolt beszédkészletének még a szomszédos országokban működő úttörőszervezetek számára kiírt papírgyűjtő versengés résztvevőinek sem kellett volna.

Na de ma?! Ma aztán zűrzavar uralg minden szektorban a nyárnak. Ha kimész a piacra, nem tudhatod, hogy az a zöldség, amit a Nyárádmunte tősgyökere murosorsági lakói saját természetű árúként akarnak rád szólni borsozottabb áron, az náluk

termett a kiskertben EU-agrártámogatással vagy Görögországban, esetleg a nepáli esőerdőkben. Az üzletekben több a külföldi áru, mint a hazai, ugyanis ott még/már/mindig füstölnek az ipari üzemek, míg nálunk a kiűritett-bezárt-lenullázott gyárak, ha le nem rombolták őket, ideális helyszínt kínálnak mindenfajta és -féle nagy mennyiségben közvetített bűnügyi (fogyott) nyomasztó, magánháborús, leszámoló, vérbosszút esküvő filmek számára.

És ellenségeink műve lehet az is, hogy a nem európai csapatok elbűcsúztak az oroszországi vébétől, hazamentek Ronaldóstól, Nejmárostól jó Messire Moszkvától. (Ázsájev világhírű regényére asszociálók azonnal, a **Távol Moszkvától** címűre, melyet, anyám szerint, Csoszi elnök folytatott azonos címen, amikor elszántan elszakadni igyekezett keleti szomszédjától és régebbi ideáljától, J. V. Sztálin elvtársától.

Azt is írták a magazinok, hogy az orosz karatébajnok és nyugállományú kémfőnök meghívta az építőipari főtárajost Ameriká-

ból, hogy együtt nézzék meg a VIP-páholyból az orosz-brazill/argentin/francia/angol/dán összecsapást. Ha a nagy szájtépő elmegy Moszkvába – a döntő még egy hétre sincsen –, akkor az jól tesz a világkének, mondta egy bölcselő magánpolitikus a sarki korcsma pultjánál, de ha elmegy, tette hozzá az utcán fényes nappal hebegő koldusgyerekek, akkor kiderül, hogy az orosz bácsik-nénik hekkelték győzelemre tarajkirályt. Elég csiki-csuki tehát a helyzet,

nem is szólva arról, hogy az oroszok már csak nézőként vehetnek részt a további küzdelmekben. Azt senki sem hitte, hogy a végső győzelemig fognak menetelni (az udvarias spanyolok révén), ui. az orosz válogatott nem a Vörös Hadsereg, a világbajnoki cím pedig nem Berlin. A nagy trófeát ezúttal már a németek sem kapták el. Valami történik a világfutballal, amit elegendően úgy fejeznek ki a kommentátorok, hogy kiegyenlítődtek a viszonyok, állapotok, csapatok. Csak a nagyon futballnemzetek, gazdagok engedhetik meg maguknak, hogy csupa otthon játszó játékosból állítsák össze a nemzeti válogatottat. A többiek mind külföldön rúgják a labdát, mindenki másutt, Kínától Amerikáig,

Európáról nem is szólva. Idegenlégiósokkal vannak tele a válogatottak. Óriási összegek röpködnek. Úgy tűnik, a legjövendelmesebb üzlet a csapatépítés, a klubok feltöltése világlklasszissal és presztízsfigurákkal.

Ennél csak egy jobb üzlet van. A stadionépítés. Most nem Rá gondolok, akiről az ellenlénk olyan sokat szokott locsogni, nem is a nemzet gázszerelőjére, hanem azokra az oroszországi stadionépítőkre, korrupt vállalkozókra, akik megkaptarintották a nagy üzletet, akik lenyúlhatták az állami pénzeket az arénák építése címén. Biztos, hogy nem szakad le a nézők alatt, mert valószínűleg nem sajnálták ki a cementet, vasat az építményből. De hogy a minap épültek, az is zicc, ugyanis korábban szovjetuniósan aligha rendelkezhetek ilyen sportstadionokkal, amelyek még a FIFA igényeinek is megfelelnek.

Van még érdekessége a vébének. Beengedték a külföldieket a megszállt kelet-porosországi Königsbergbe. Immanuel Kant egyetemi városába. És a nagy filozófus nemcsak a sok külföldiül és oroszul beszélő ámulna el, de lemondana a kategorikus imperatívuszról is, ha meglátná a város névtábláját, és azt kérdezné németül, kicsoda az a Kalinyin, és milyen grádja van a cár seregében?

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Nagy-Britanniában

Az eddigieknél hatékonyabb HIV elleni oltóanyagot teszteltek sikerrel

A BBC hírportálja szerint a vírus több törzse elleni védelem kialakítására fejlesztett szer 393 emberben sikerrel váltotta ki a védekezőrendszer reakcióját – olvasható a Lancet orvosi hetilap aktuális számában közölt tanulmányban. Ugyanakkor további tesztek szükségesek ahhoz, hogy megállapítsák, a szer megóvjá-e az embereket a HIV-fertőzéstől.

A világon mintegy 37 millióan élnek HIV-fertőzéssel vagy AIDS-betegséggel, a becslések szerint 1,8 millió új esetet diagnosztizálnak évente. Bár kezelésében nagy előrelépések történtek, se védőoltás, se gyógymód nincs a kór ellen. A vakcina kifejlesztése hatalmas kihívásnak bizonyul, részben azért, mert a vírusnak nagyon sok különböző törzse van, részben pedig, mert mutációk útján képes elkerülni az immunrendszer támadását.

Korábbi próbálkozások a HIV-vakcina kifejlesztésére egy-egy törzsre irányultak, amely a világ egy-egy régiójában található. Az új szert azonban „mozaikosra” tervezték különböző HIV-törzsek darabjaiból, és azt remélik, hatékonyabb védelmet fog nyújtani a vírus szinte korlátlan számú törzse ellen. A kutatók randomizált, kettős vak, placebo-kontroll-csoportos teszteket végeztek a mozaikvakcina különböző kombinációival. A tesztekben 18-50 éves emberek vettek részt, akik nem voltak HIV-fertőzöttek.

Az amerikai, ruandai, ugandai, dél-afrikai és thaiföldi alanyok 48 hét alatt négy oltást kaptak. Minden kombináció HIV-ellenes immunreakciót váltott ki, és mindegyik oltóanyagot biztonságosan rhesusmajmok is kaptak a vakcinából, hogy megóvjá őket a HIV majommegfelelőjének számító vírustól.

A mozaikvakcina embereknél legígéretesebbnek bizonyult kombinációja a 72 majom 67 százalékát megvédte a vírustól. A következő lépés az lesz, hogy 2600 olyan fekete-afrikai nő részvételével tesztelik az oltóanyagot, akiknél magas a megfertőződés kockázata. (MTI)

Az elviselhetetlen jólét kritikája

Nyar van. Aki teheti, néhány napra vagy hétre nyaralni megy. A felmérések szerint a romániaiak döntő többsége a tengerparti kikapcsolódást választja. Ennek talán történelmi okai vannak, hiszen a múlt rendszerben a hazai tengerpart volt az egyetlen hely, ahova tömegek mehettek a megszokott környezetben, a megszokott minőségben, a megszokott áron, a megszokott emberek közé.

Veress Zsombor

Csak hogy közben a történelem kereké nagyot fordult. Ma már nem csupán itthon napozhatunk, hanem számunkra is nyitott a világ bármelyik strandja. A statisztika szerint az idén szinte kétszer annyit költünk vakációkra, mint egy évvel korábban (dollármilliárdokról van szó), ráadásul egyre távolabbra merészkedünk. Ez jó hír, mivel az utazási kedv összefüggésben van az élet-színvonallal.

De vajon a pénzforrásaink egyenes arányban nőttek a szellemi-lelki fejlődésünkkel? Vagy egyáltalán összefüggésben van a kettő? Tapasztalataim szerint nem mindenki érett meg az utazásra, mivel vannak, akik barnulni mennek a tengerpartra, mások leégni, de a legszomorúbb az, hogy nagyon sokan csak „égetni”.

Ezen a nyáron úgy döntött a család, hogy – a nagy

átlaghoz csapódva – a tengerparti üdülést választjuk. Az ár-érték arányt szem előtt tartva, a Fekete-tengernek az idén sem a hazai, hanem a bolgár része mellett döntöttünk. Mivel későre szántuk el magunkat, hogy megyünk, nem sok választási lehetőségünk volt, a telt házú szálláshelyek közül azt kaptuk, ami maradt. Csak utólag néztem utána az internetes honlapokon, hogy hová is készülünk. Olyan romániai felhasználók értékeléseit, véleményét olvastam, akik már jártak ott. A visszajelzések mellbevágók voltak: „az étel pocskék”, „még a kutyának sem ajánlom”, „minden nap ugyanaz az étel”, „ízletlen az étel”, „gyenge minőségű az étel és kicsi a választék”, „elviselhetetlen az étel”... A kritikák elősorban az

étkezésre vonatkoztak, de voltak, akik a szobákra, a tisztaságra, a személyzetre, a szálloda tengerparttól való távolságára vagy éppenséggel az internetes kapcsolatra panaszok voltak.

Te jó ég! – rémültem meg, mi csoda rettenetes helyre viszem a családomat? Életünk legszörnyűbb nyaralása lesz?

Mint máskor is, a feleségem nyugtatott meg: hagyd, ne félj, jó lesz az nekünk! És eljött a nagy nap, amikor hajnalban útra keltünk, délelőtt olyan gyorsan átsuhantunk az utóbbi évtizedekben inkább az árak színvonalában fejlődő román rivierán, hogy még a manefosztlányok sem jutottak el a fülünkig, délben pedig már le is parkoltunk a kiszemelt szálloda

parkolójában, a bolgár tengerpart fellegrárában. Minden a legnagyobb rendben volt, s bár csak esztől járt volna az étkezés, mosolyogva invitáltak meg ebédelni is.

Ahogy beléptünk az étterembe, azt sem tudtuk, mit kóstoljunk meg hamarabb. A svédasztalos terítéken változatos ennivalókból lehetett választani. Félreállós hassal pihentünk meg hatalmas, tiszta szobánkban. Kényelmes, pihentető és remek hetet tudhattunk magunkénak, a személyzet – bár nagyon keményen dolgoztak – mindig mosolygós és kedves volt, ráadásul a wifi is kifogástalanul működött.

Hogy az étel nem olyan ízű, mint otthon? Hát, kérem, ahány ház, annyi szokás. Akinek nem tetszenek az idegen ízek, szokások és nem is kíváncsi rá, az inkább ne utazzon külföldre.

Hepatitiszócponatok megyénkben

Úgy tűnik, hogy megyénkben lecsengett a kanyaró, ebben az évben nyolc eset fordult elő, és március vége, április kezdete óta nem volt újabb megbetegedés – tájékoztott dr. Stelian Caraghiaur a közegészségügyi igazgatóságtól.

Ezzel szemben az idén 127 személynél diagnosztizálták a sárgaságot. A hepatitisz-A két nagyobb gócpontban fordult elő, Segesvár környékén és Csikfalva övezetében, de információink szerint a megye más településeiről is utaltak be a fertőző betegségek klinikájára újabb eseteket. Mivel a betegség megelőzése szempontjából nagyon fontos a higiénia, fokozott figyelmet kell szentelni a kézmosásnak, és mosatlan gyümölcsöt nem tanácsos fogyasztani.

Az idei évre jellemző oltóanyaghiány részben rendeződni látszik. Az újszülötteknek és a kisgyermeknek biztosítani tudják a szükséges oltóanyagot, a 14 évesek újraoltásához szükséges diftéria, tetánusz, szarvarkórhögés (DTPA) elleni oltóanyag azonban hiányzik, ami a legutolsó oltást jelentené – pontosított a szóvivő.

Az idei évre jellemző oltóanyaghiány részben rendeződni látszik. Az újszülötteknek és a kisgyermeknek biztosítani tudják a szükséges oltóanyagot, a 14 évesek újraoltásához szükséges diftéria, tetánusz, szarvarkórhögés (DTPA) elleni oltóanyag azonban hiányzik, ami a legutolsó oltást jelentené – pontosított a szóvivő.

Ahol fontos a nevetés

Nemzetközi bohócdoktor-tábor Magyarországon

Ma ér véget a Piros Orr Bohócdoktorok Alapítvány szervezésében július 9-12. között zajlott tábor a magyarországi Sarlópusztán, amelyen a nemzetközi Red Noses Clown-doctors International (RNI) 10 tagországának 120 bohócdoktora találkozott.

A nevetés nemzetközi nyelv, sokat lehet tanulni abból, hogyan nevettek a bohócdoktorok a különböző országokban, ezért is csatlakozott a Piros Orr Bohócdoktorok Alapítvány 2004-ben az RNI nemzetközi művészeti szervezethez. Az RNI küldetése, hogy bohócdoktoraival humort és nevetést vigyen az arra rászoruló életébe. A Piros Orr Bohócdoktorok Magyarországon 15 gyerekkorházat látogatnak heti rendszerességgel, emellett speciális programokkal jelen vannak három idősek otthonában, a Pető Intézetben, valamint halmozottan sérült gyerekekkel foglalkozó intézményekben.

A szervezetnél nagy hangsúlyt fektetnek a bohócdoktorok folyama-

tos szakmai, valamint kórházi körülményekre felkészítő képzésére. Az évente megrendezésre kerülő nemzetközi táborban Ausztria, Magyarország, Csehország, Németország, Szlovákia, Horvátország, Szlovénia, Litvánia, Lengyelország és Palesztina bohócdoktorai vesznek részt. A nemzetközi tábor a bohócdoktorok továbbképzésének fontos helyszíne. A bohócképzés mesterkurzusa mellett tartottak zeneti, zsonglőr, szkeccs és báb műhelymunkát, de a kórházi dolgozók bevonását segítő humorszemináriumot is – olvasható Rékay Ágnes, az alapítvány ügyvezetőjének közleményében. És közben arra gondolhatunk, hogy mennyire népszerű volt a marosvásárhelyi klinikán ápolt gyermekek körében a Medicare Alapítvány keretében működő Dick Draper amerikai beteggondozó és hivatásos bohóc által indított bohócdoktor program, és mennyire jól tette a helyi kórházi dolgozóknak, ha részt vehetnének egy hivatásos humorszemináriumon is.

Hogy túl kevés az étel és nincsen választék? Aki négyféle levesből, öt-hat főételből, többféle süteményből, rengeteg salátából és gyümölcsből sem tud választani, az maradjon otthon, és egyen egész életében miccset pacallevessel.

Hogy létezik a világon ennél fényűzőbb hely is? Az nem kétséges, csak hogy akkor sokkal mélyebben bele kell nyúlni a zsebbe, és még itthon is a többszörösét kell kifizetni. De hát a statisztika szerint ez már nem gond, hiszen egyre többet költünk utazásra, nyaralásra.

A jólétünk már-már elviselhetetlen színvonalát csak a beképzeltségünk szárnyalja túl. Honfitársaim neveltelenségére számtalan példát írhatnék, de inkább nem piszkítom vele ezt az oldalt, a legfájdalmasabb viszont azt látni, amint mértéktelelenül megpakolják tányérjaikat ételhegyekkel, majd beleturkálva alig esznek belőle, és az áldott falatokat a kukába küldik. Azt mondják, „úgyis ki van fizetve”, és elfelejtik, hogy nem is olyan régen tejes puliszkára is alig futotta.

Utazó, nyaralni vágyó társaimnak azt üzenem, hogy ne dőljenek be mindig az elviselhetetlen jólét kritikájának, hanem csak induljanak el bátran, és győződjenek meg a tényekről saját maguk, hiszen lehet, hogy ami másnak ízetlen, az nekik nagyon is izletes! Minden szemlélet kérdése.

Bulgária, mi úgy szeretünk, ahogy vagy! Köszönjük, hogy ott nyaralhattunk, reméljük, még visszatérhetünk!

Övennégy év anya- és gyermekközelségben

Beszélgetés Bárcki Emőke marosvásárhelyi védőnővel

1964 augusztusától több mint fél évszázad alatt sok ezer csecsemő és kisgyermek testi és szellemi fejlődését követte, és születésüktől a felcseperedésükig jó tanácsaival segítette az édesanyákat. Ment, ha hívták a beteg kisgyermekhez, és rendszeres látogatásai során a családdal együtt örült a fejlődésüknek.

Bodolai Gyöngyi

A nyolcvanas évek kezdetén életem legnehezebb időszakát éltem át, amikor egyedül, elkieseredve és tanácstalanul próbáltam boldogulni újszülött kisfiammal. És akkor jött Emőke, a kedves, figyelmes, határozott, mindentudó és együttérző VEDŐNŐ. Az ő segítségével kisimultak bennem a gondok, és öröm volt anyának lenni.

Közel negyven év után a Budai negyedi tömbház földszintjén, dr. Fehérvári Lázár Mónika családorvosi rendelőjében beszélgettünk Bárcki Emőkével, az utolsó, még aktív marosvásárhelyi védőnővel, akit kimondottan erre a szakra képeztek ki. Háta mögött a régi rendelőlől ismert fiókos szekrény, amelyből őrzik még a régi regisztereket évtizedekre visszamenően. Bár magánéletében sok megpróbáltatás érte, változatlan energiával, kedvvel, óriási élet- és szakmai tapasztalattal ma sem hagyta abba az egyik legszebb hivatást, ami a rendszerváltással és a háziiorvosi ellátásra való áttéréssel megszűnt.

– *Hogyan lett védőnő?* – kíváncsiskodom a kezdetekről.

– Az Egyesülés középiskolában érettségiztem. 1961-ben felvételiztem az orvosi egyetemre, s bár jó közepes általánost értem el, elutasítottak, mivel édesanyám tanítónő volt. Nagyon elkieseredtem, de időközben a barátom anyukája a lányával együtt beiratott az egészségügyi technikum védőnői szakára, amiről korábban nem is hallottam. A technikum elvégzése után elsőnek választottam a megyéből, így kerültem az onkológiai klinikára. Onnan kérték át ideiglenesen a Lupény utcai mintakörzetbe, ahol nagyon megszerettek, és „kijárták”, hogy helyezzenek át védőnőnek. Két-három évig dr. Szép Albert és dr. Jancsó Rózsa orvosokkal és Henter Sára védőnővel dolgoztam, akit a legjobbnak tartottam Erdélyben.

– *Mivel lehetett ezt az elismerést akkori-ban kiérdemelni?*

– A védőnőknek nagy tekintélyük volt. Munkájukat dr. Csídey József, az elismert gyermekgyógyász főorvos irányította. Sári néni nem volt férjnél, és minden neves marosvásárhelyi családhoz őt hívták, én pedig szép csendben mellette tanultam meg a gyakorlatban is a szakmát. És Jancsó doktornő mellett, aki kiváló gyermekgyógyászként 1956-ig a gyermekklinika főorvosa volt, és a férjével történtek miatt helyezték át a körzetbe. Az ő tanításaiból merítettem ma is. Mindig azt hangoztatta: nem az a nagy teljesítmény a gyermekgyógyászatban, hogy egy mandulagyulladás vagy hasmenést meggyógyítsunk, hanem az, hogy százból kiszűr-

jük az igazi betegséget. Nyugdíjazásakor nagy elismerést jelentettek számomra a búcsúzásakor mondott szavai: nyugodtan távozik, mert úgy érzi, hogy „elloptam” tőle a mesterséget – neveti el magát azzal a jellegzetes jóízű kacagással, amivel sok évvel ezelőtt is felvidított.

– *Nagyszerű tanítómesterei voltak, gondolom, az ő hatásukra szerette meg a szakmát, amelyet a nehézségek ellenére sem tudott abbahagyni* – faggatom tovább.

– Amikor a kislányunkról kiderült, hogy Down-kórral született, arra gondoltam, hogy mindent megteszek érte, de nem változtatok szakmát, munkahelyet, mert ez a kedvemre való. Amíg a férjem élt, nagy segítségemre volt a gyermekkel való foglalkozásban, gyakran jártunk színházba, hangversenyre. Bori ma már ötvenéves, szeretetre méltó teremtés, a családban mindenki kedveli. A férjemről már a házasságunkat követően kiderült, hogy cukorbeteg. Miután az első tünete jelentkezett, felajánlotta, hogy váljunk el, mert nem akarja, hogy egy beteg ember mellett éljem le az életem. A válást nem tudtam volna elképzelni, hiszen mindent megtett értem. Sokszor elvitt injekciózni, értem jött a rendelőbe, rengeteget segített otthon akkor is, miután a cukorbetegség miatt le kellett vágni az egyik lábát. A lányunkat imádták, sok rendezvényre elvitte, az egész családban példaképnek számított. Amikor súlyosbodott a betegsége, éjjelente sokszor órákig kínlódtam, amíg a kómából visszahoztam, mégsem tudtam volna kibírni azt, ami velünk történt, ha nincsen mellettem.

– *Úgy érzem, hogy nagy szükség lenne ma is a védőnői szakra, és ezt már mások is felismerték, gondolok Csépi Andrea parlamenti képviselőre, aki kezdeményezte a visszaállítását.*

– Nagy baj, hogy megszűntették. Visszaemlékszem, hogy dr. Liszka Pál főorvos az egyetemi hallgatónak tartott előadásán azt mondta, hogy a védőnő a gyermekgyógyász jobbkeze, mert ő látja, tudja a helyszínen, mit hogyan kell tenni. Amikor a technikumba jártam, az első két évben a gyermekklinikán gyakorlatoztunk, harmadéven a tapasztalt védőnők terepre vittek, és a Hidegvölgytől

kezdve a város szinte valamennyi körzeti rendelőjében megfordultam. A mesterségnek számtalan csínja-bínja van, amit az elméleti felkészülés birtokában a gyakorlat során lehet megtanulni. A múlt rendszerben, ahogy az újszülöttet kiengedték a kórházból, jelentették is a körzetnél, és meg kellett nézni, majd egy hónapos koráig hetente, hat hónapos korig kéthetente, egyéves korig pedig havonta látogatni. A beteg kisbabának az orvos felírta a gyógyszert, és nekünk, védőnőknek kellett követnünk, hogy rendszeresen beadják-e, javul-e a csecsemő állapota. A rendelő személynézet a felnőtteket ellátó körorvosból és asszisztensből, gyermekorvosból és gyermekasszisztensből, védőnőből, bábából és közegészségügyi szakemberből áll. Mi, védőnők, hét hónapos koruktól követtük a várandós asszonyokat, majd az újszülöttre összpontosítottunk. A jelenlegi előírások szerint a háziiorvos újszülöttként és egy hónapos korban látja otthonában a kisbabát, utána akkor, amikor a szülők beviszik a rendelőbe.

– *Meglepett, hogy a Magyarországon jól működő védőnői rendszerről eltérőek a vélemények, egyes fiatal anyák fölösleges tehernek tartják a védőnők látogatását, és nem értenek egyet a tanácsaikkal sem. Emőkének hogyan sikerült annyi éven át megtalálnia a hangot a szülőkkel, és elérnie azt, hogy minden szavát hitelesnek tekintsék?*

– Nagyon fontos a gyakori látogatás. Ahogy belépek a házba, azonnal észreveszem, ha nincsen jó helyen a csecsemő ágya, tanácsot adok: mit kellene változtatni, hogy az újszülött jobban fejlődjön. Mindezt úgy kell a család tudomására hozni, hogy senki-nek az érzékenységet, az emberi méltóságát ne sértsük. A csecsemővel kapcsolatos minden kérdéstről elmondom a véleményem, de semmit sem akarok az anyákra kényszeríteni.

– *A tapintatos viselkedést is a technikumban tanították?*

– Azt hiszem, hogy velem született, édesanyám tanítónő volt, és a családban 14 pedagógus van. Anyukámtól örököltem a nyugodtságot és kiegyensúlyozottságot, a pedagógiai érzéket, mégsem választottam az ő mesterségét.

– *Az édesanyját említette, soha nem felejtetem el, hogy mennyire finom süteményeket tudott készíteni.*

– Kényszerűségből választotta ezt a mellékfoglalkozást, ugyanis hét hónapos koromban édesapám, aki iskolaigazgató volt Gyergyóban, infarktusból meghalt. Öten voltunk testvérek, a 18 éves fiútestvérem halála után négyen maradtunk, ennyi gyermeket egy tanítónői fizetésből nehéz volt felnevelni. 18 éves koromig minden nyáron dolgoztam. Éjjel négy órakor keltünk, és Udvarfalváról Názánba jártam napszamba, hogy összel a könyveimet meg tudjuk vásárolni. Volt olyan időszak, hogy az édesanyám fizetése csak a testvérem és az én bentlakási költségeimre volt elég. Ezért kellett kiegészítő keresetként tészta sütnie, kézimunkázni eladásra.

– *Visszatérve a védőnői teendőkre, melyek a kezdő anyukáknak szóló legfontosabb tanácsok?*

– Először is a szoptatással kapcsolatos tudnivalók. Ez manapság is jól működik, de engem zavar, hogy szinte mániákusan ragaszkodnak az anyatejhez. Anyyira beleszuggel-

rálják a terhes kismamákba, hogy nemrég az egyik páciensünk valósággal depressziós lett amiatt, hogy nem volt elég a teje, és pótolnia kellett. Soha nem szabad erőszakoskodni, mert vannak nők, akiknek kevés a tejük. Mindig arra biztatom őket, hogy küszködjenek az anyatejért, megmutatom, hogyan kell helyesen szoptatni, tisztába tenni, etetni a csecsemőt. A leglényegesebb mégis az, hogy az anya érezze, hogy lelkiileg mellette állunk, hiszen szinte mindenkiük gyermekágyi pszichózison esik át az első hat hétben. Ilyenkor jólesik, ha azzal vigasztaljuk, hogy szép, ügyes kisbabája született. A férjnek is nagyon kedvesen kell bánnia vele, mert a veszekedés is befolyásolja az anyatej mennyiségét. Oda kell figyelni a nagyobb gyermekre, ezért jó, ha már az anyuka hasában megsimogatja a testvérkéjét, mert bizonyos mértékben úgyis féltékeny lesz. Kezdetből be kell vonni a kicsi körüli teendőkre is, ne forduljon elő, hogy a nagyobb testvér bepisil, dadogni kezd, rosszkodik, hogy felhívja magára a szülő figyelmét.

– *Említettük az anyatejes táplálás felértékelődését, tegyük hozzá, hogy az anyák egy része hosszú ideig szoptat, és a mellétáplálást későn kezdi el, tehát nem adnak a csecsemőnek, ami a korosztályok közötti vita elindítója sok családban. A védőnőknek mi a véleménye?*

– Bár az új személet szerint hat hónapig csak anyatejet kell kapjon a csecsemő, én már korábban ajánlom a mellétáplálást elkezdését, azt ugyanis fel kell építeni, és a hatodik hónapban már késő elkezdni.

– *Meddig ajánlott a szoptatás?*

– Korábban egyéves kor után elválasztottuk a kisbabát, de most azt mondom, hogy másfél évig szoptasson, ám az anyát is védeni kell, és a későbbiekben nagyobb lelki trauma abbahagyni a szoptatást, mintha korábban megtették volna. A véleményem megmondom, de az anyuka belátására bízom, hogy azt tegye, amit jónak lát.

– *Nincs egyetértés a csecsemő hozzátáplálásáról sem; a védőnő tapasztalata mit igazol?*

– A csecsemő táplálásával kapcsolatos tudnivalókat mindenkinek leírom. A mellétáplálás szabályai pályafutásom alatt többször változtak, a gyümölcsleveket egy időben később, majd volt időszak, hogy hathetes korban vezettük be. A főzéléket már a két hónapos csecsemőnek is ajánlottuk, később eltolódott négy hónapos korra, most azt tanácsolják, hogy hat hónapos korig csak anyatejet kapjon a baba. Én mindig azt mondom az anyáknak, hogy tapasztalatom szerint a mesterségesen táplált gyermeket négy hónapos, az anyatejjel táplált csecsemő mellétáplálását öt hónapos korban kell elkezdni. Ha a leveket megszokta, következhettek a főzélék, de nem tanácsos egyszerre kezdeni mind a kettőt. Az orvosok ajánlani szokták a húslevest, én pontosan leírom, hogy mennyi húsból, zöldségből, vízből kell főzni, hogyan kell izesíteni.

– *Az orvos hiába mondja, hogy éjjel ne szoptasson az anya, azt a baba dönti el. Hiába mondjuk, hogy be kell tartani a háromórás szünetet a szoptatások között, kell irányítani az anyákat, de nem szabad beléjük sulykolni, hogy mit kell tenniük. Ha egy nap nem tudott főzni, vagy nem tudta megfüröszteni a babát, meg kell nyugtatni, hogy a kicsinek nem lesz semmi baja. Attól is meg kell kímélni, hogy lelkiismeret-furdalása legyen amiatt, hogy mindent megtett, mégis beteg lett a csecsemő, mert a betegség előbb-utóbb úgyis bekövetkezik. A téval kapcsolatosan az a véleményem, hogy egy kicsi köményes teát lehet adni a babának.*

– *Ezenkívül annyi egyéb probléma adódhat, amikor például a szoptott tej egy részét visszabukja a csecsemő, vagy hasmenése van, egymást érik a gyermekbetegségek. Hogyan tudja megállapítani, hogy mi a baj és mi a teendő?*

– A tapasztalat alapján. Az internetről sok mindent olvasnak az anyukák, olyan szövegeket is, amit orvos nem ellenőrzött, és emiatt

(Folytatás a 8. oldalon)

Finom a sárgarépa-főzelék

Füzdőruhák

Nemsokára következnek az igazi nyár, amikor előkerül a bőrdő, amelyet megtömjünk divatos, könnyű nyári holmival, és elindulunk dél felé, a melegebb éghajlatú tengerpartokra.

Casoni Szálasi Ibolya

Ilyenkor ruhatárunk egyik alapdarabját a FÜRDŐRUHA képezi, melynek megválasztása korántsem könnyű, ugyanis szem előtt kell tartanunk alkati adottságaink mellett életkorunkat is, valamint a legfrissebb divatirányzatokat ebben a tárgyban.

A 2018-as füzdőruhadivatról azt mondhatjuk, hogy kényelmes viselet, mely növeli önbizalmunkat, kiemeli alkatumk előnyeit, elrejtí hiányosságait, és divatosnak érezhetjük magunkat benne.

Idén az első helyen a CROP-TOP felsőrésű, két-részes füzdőruhák állnak. Ezek a felsők úgy néznek ki, mintha egy rövid, szűk pólóból vágtuk volna ki őket, melyek láttatni engedik az egész hasat. Ezek a kosármentes, kényelmes darabok lehetnek félvállalask, rövid vagy hosszabb ujjal szabottak.

A második helyen a hippi beütésű BOJTOS füzdőruhák állnak, melynek bojtjai főleg cernából készülnek. Ha bojtos kiegészítőket – fülbevaló vagy strandkendő, strandtáska – veszünk hozzá, még elegánsabbak leszünk.

Az idei füzdőruhadivatról azt is lehet mondani, hogy a KESKENY PÁNTOK „paradicsoma”, ugyanis rengeteg olyan darabot találunk, melynek felsőjét vagy nadrágját, esetleg mindkettőt számtalan keskeny pánt egészíti ki.

A legérdekesebbek az egyrészes darabok, melyeknek oldalát füzöszerű pántok sokasága helyettesíti.

A szezon újdonságai a „harisnyakötővel” ellátott füzdőruhák, melyek pánt gyanánt tartják a nadrágot, mint a nadrágtartó. Ötletnek ez nagyon érdekes, viszont a barnulás és kényelem szempontjából már kevésbé.

Idén az EGYBEDRESSZEK is virágkorukat élik: a klasszikus formák mellett, melyek jól takarják alkatumk hiányosságait, találunk érzéki, mély kivágású és a 80-as évekre jellemző, a combon magasan kivágott nadrágú darabokat is.

A kihívó kivágásokkal ellátott dresszek nagyon keveset takarnak a testből.

A BIKINI típusú füzdőruhák takarnak a legkevesebbet, ezért az apró nadrág és felső főleg a jó alakú hölgyeknek ajánlott.

A retró stílusú, MAGAS DEREKÚ nadrággal készült füzdőruhák stílusos, modern változatai minden igényt kielégítenek.

A SPORTOS füzdőruhák a sportot kedvelő hölgyeknek ajánlott, kényelmes, komoly darabok, az úszás mellett egyéb sportok művelésére is alkalmasak.

A pár évvel ezelőtt divatba jött HOSSZÚ UJJÚ füzdőruhák idén átértelmezett, sportosabb változatai divatosak.

A füzdőruhák SZÍNE visszafogottabb. Főleg világos és pasztell árnyalatú anyagokból készültek, mint kvarc rózsaszín, világos türkizkék, krémszínű és a metallizált (fém) árnyalatok, mint az ezüst, bronz, arany, és divatos a fekete és a fehér is.

Ugyanakkor találunk élénk színűeket is, mint a narancssárga, a korallpiros vagy a mustárszínű.

A MINTÁS füzdőruhák színe is visszafogottabb, viszont aki szereti a nagyon tarka mintákat és élénk színeket, viselje nyugodtan.

Virágos, állatmintás, rejtélyes absztraktmintás, tengeri elemekkel díszített anyagokból készült füzdőruhák mellett hordhatunk csíkosat is.

Jó nyaralást!

Hetvenkilencedik nyelvlecke Kör alakú sír a főtéren

Ötvös József

Bármennyire furcsa képzetet is sejtet az alcím, bennem ez a kép jelent meg, amikor a hét elején megláttam a kőkatona mögötti parkrésztben a kivágott nyírfa helyét, amint a hajdani törzse köré ültetett sárga és lila virágok árválkodva és árulkodva emlékeztettek az egykori fehér törzsű fára.

Láttam, már rég megállapítottam, halálra volt ítélve, nem most tették tönkre, mert a tavaszi rügyfakadás után látni lehetett, amint társa a főtér jobb oldalán már ki sem zöldült (pár héttel ezelőtt ki is vágták). A bal oldali még megpróbált életre kelni, de apró levelei feladták a küzdelmet, ki kellett vágni. És mégis fáj nekem a látvány, az esemény, ami hétforduláskor történt.

A hét végén egy Szilágyság széli településen szervezett újságíró-táborban voltunk, ahol egy faluban büszkén mesélték el, hogy pár éve ötszázötven hektáron természetnek fenyegetett karácsonyfának. Azután megmutatták a több tíz hektáros friss, új szőlőültetvényüket. A falutörténet ismertetésekor elmondták, hogy a település lélekszáma az utóbbi negyed évszázadban megfeleződött. Néhol a gazos, kaszálatlan udvaron ez látszik is, de a több száz hektáros zöldellő faültetvény és a több tíz hektáros szőlősliget a jövőről, a bizalomról és a reménységről sutog, mert ahol fiatal fákat ültetnek, ott falu-, városépítésben a holnapot tervezik.

szik szebbé. S ahol fákat csonkítanak, s annak következtében aztán a kiszáradt nyírfa, hársfa ki kell vágni, ott sírok, temetők születnek a főtéri házak között. Mertem itt többes számot használni, mert a kivágott nyírfaól pár méterre száradni kezdett egy megcsonkított gesztenyefa és egy hasonló sorsra jutott juharfa is. A fák így gyászolják társaik halálát.

Öt évet töltött unokám kérdezett rám az elmúlt héten, amint az egykori Knöpfler Vilmos utcai zsinagóga melletti diófa alatt sétáltunk kézen fogva:

– Apó, tudod mi a természet? – Úgy gondolom, tudtam, de nagyapai bölcsességgel és a nevelés tapasztalatával tarsolyomban, hallgatva vártam oktatását. Nemsokára érkezett is az unokai tanítás:

– A természet a fák és a víz. – Nem akartam lemaradni a nálamnál éppen hat évtizeddel fiatalabb generáció egyszerű és tiszta kioktatásától, ezért tovább szóttem a természet részeinek felsorolását: állatok, tavak, folyók, mire az unokám felnőttségével szót bele:

– Virágok, erdők.

Megszorítottam kezét, igazolva elismerésem, s magamban megállapítottam: a hat év alatti, az álmat még valóságnak látó és a mesét igaznak tartó kisgyermek lelkében az a természet, ami zöldell. Ezért lenne szép és jó egy zöld főtérrel hagyni rájuk, sírhantok nélkül.

Fotó: Nagy Tibor

Ember és állat harmóniája

Mérgező dísznövények

A növények elengedhetetlen részei az életünknek. Bizonyos dísznövények azonban olyan mérgező anyagokat tartalmaznak, amelyek mind az állatnak, mind az embernek egészségi problémát okozhatnak. Ezért a házi kedvenceket tartók tisztában kell legyenek a lakásukat vagy kertjüket, udvarukat díszítő növények mérgező hatásával is.

Szer Pálosy Piroska

A kutyák ritkábban, a macskák azonban annál gyakrabban kóstolják meg akár a vázában lévő, frissen kapott vagy szedett virágokat, amelyeket csábitónak és izletesnek találnak. Ha mérgezés gyanúja áll fenn, azonnal állatorvoshoz kell fordulni, azáltal talán még elkerülhető a nagyobb baj, ugyanis az első néhány percnél vagy óránál mulhat az élete.

A rózsza és napraforgó nem mérgező, az alábbi virágok azonban többé-kevésbé mérgező hatásúak. A kerti szegfű a mérgező növények közé tartozik, habár az enyhén mérgezők közé sorolják. Hányást, hasmenést és erős nyáladást okozhat, azonban nem ez benne a legremszítőbb. Az állatoknak nem kell feltétlenül megrágniuk a szegfűt, hogy a mérgező anyag hasson rájuk – a pusztán virággal való érintkezés is gyulladáshoz vezethet.

A virág megrágása vagy lenyelése hányást, hasmenést, nyáladást és étvágytalanságot okozhat. A zöld dekorációként alkalmazott eukaliptusz is enyhén mérgező. Rágása vagy lenyelése hasmenést és hányingert okozhat, akárcsak a krizantém, melynek megrágása vagy lenyelése ugyancsak hányást, hasmenést, nyáladást és étvágytalanságot vált ki. A tulipán, akárcsak a nőszirom, fátymvirág vagy papagájvirág, enyhén mérgező, elfogyasztva hányást, hasmenést, nyáladást és étvágytalanságot, esetenként tápolygást okozhat. A kála szintén enyhén mérgező, megrágása vagy lenyelése száj- és torokirritációt okozhat, de jelentkezhet a nyáladzás és a hányás is. A gladióluszt lenyelve hányás, hasmenés, nyáladzás jelentkezhet és hasi fájdalmakat okoz, akárcsak a százszorszép, mely a hányás, hasmenés, nyáladzás és étvágytalanság mellett tápolygást is kivált. A nárcisz közepesen mérgező. A virág elfogyasztása hányást, hasmenést, hidegrázást vagy izomrángást okozhat. A hortenzia hatása a középestől a súlyosan mérgezőig terjedhet, lenyelése hányást, hasmenést, étvágytalanságot vagy ájulást okozhat. Mivel a hortenzia virága ciánt tartalmaz, nagyobb mennyiségben történő lenyelése igen veszélyes lehet. A szakirodalom szerint a lilium súlyosan mérgező. A virág megrágása vagy

lenyelése, sőt a növény bármely egyéb része is hányást, étvágytalanságot idézhet elő, és veseelégtelenséget okoz a cicáknál.

A dísznövényként nevelt leander virágzatát a legmérgezőbb virágok között tartják számon. A mediterrán térségben őshonos növény minden része mérgező alkaloidokat és glikozidokat tartalmaz. Fogyasztása heves hányást, hasmenést, fejfájást, szédülést okoz, ugyanakkor előfordulhatnak keringési zavarok is. A mikulásvirág tejnedve mérgező, a bőrön irritációt okoz, lenyelése hányáshoz vezethet. A mérgező angyaltrombita virágjainak a lenyelését is kerülni kell, mivel a színes virágok hallucinogéneket tartalmaznak, ami az emberekre és az állatokra egyaránt mérgező. Az Aloe vera jótékony hatásáról ismert, a kutyák és macskák számára azonban fokozottan mérgező lehet. Elfogyasztásuk hányást és hasmenést idézhet elő, az állatok hangulata és vizeletük színe megváltozik,

reszketést lehet észlelni rajtuk. Az amarillisz látványos szirmaival díszíti a lakást, azonban számos mérgező anyagot tartalmaz, ami káros az állatokra. A mérgezés gyakori tünetei a nyáladzás, hányás, hasmenés, étvágytalanság, letörttség és reszketés macskák és kutyák esetében egyaránt. A virághagyma még a szirmoknál és szárnál is mérgezőbb. A begóniában termelődő nedvek mérgező kristályokat tartalmaznak, amik nyáladást, nehéz nyelést, hasmenést és hányást okozhatnak az állatoknál. Habár a kevésbé mérgező fajok közé tartozik, és nem okoz hosszú távú károsodást, a gumói tartalmaznak a legnagyobb mennyiségű mérgező nedvet, így azt is érdemes az állatoktól távol tartani.

Mivel a felsoroltakon kívül még nagyon sok mérgező dísznövény létezik, nem árt megismerni a mérgező virágokat és szobanövényeket, amelyeket a háziállatok által nehezen elérhető helyen ajánlatos tartani.

Övennégy év anya- és gyermekközelben

(Folytatás a 6. oldalról)

számtalan probléma adódik, de tisztázni lehet, és mindenekelőtt meg kell nyugtatni a szülőket. Emlékszem, hoztak egy gyermeket a hátán hólyagoshimlő-szerű kiütéssel. A rendelésben megállapították, hogy varicella. Én nem értettem egyet, elküldték a bőrgyógyászatra, ahol azt tanácsolták, hogy vigyék a fertőző betegségek klinikájára, ahol egy rezidens orvos ugyanazt diagnosztizálta. De a kiütések két hét után sem múltak el, és akkor bebizonyosodott, amire gondoltam, hogy staphylococcus fertőzésről van szó, felírtuk a megfelelő gyógyszert, és a gyermek öt nap alatt meggyógyult.

– Ma már nem divat az idősek tanácsát meghallgatni; ezen tud-e változtatni a védőnő?

– A nagymamává vált szülővel is rendezni kell a kapcsolatot. A fiatal anyukák panaszkodnak, hogy beleszólnak a csecsemő gondozásába. Azt szoktam mondani, hogy meg kell hallgatni őket, és udvariasan közölni velük, hogy igazuk van, de ők már másképpen járnak el. Nem helyes, amikor egy-egy fiatal anyuka a csecsemő közelébe se engedi a nagyszülőket, be kell vonni őket is a gyermek gondozásába, és amikor kicsit nagyobb lesz, a kisgyermeket időnként a gondjaira kell bízni.

– A bilire szoktatással kapcsolatosan milyen tanácsot ad?

– Egy év után, különösen, ha nyár van, rá kell tenni a gyermeket mindennap a bilire, legalább naponta kétszer, a felkelést követően, és étkezés után húsz perccel. De csak az kezdje el, aki következetes marad, és mindennap megteszi. Vannak gyermekek, akiknél ez a módszer bevált, akiknél nem jár eredménnyel, azokat nem kell kinoszni, nem szabad órákig a bilin tartani, és a kezébe játékot vagy ételt adni. Manapság még óvodába menetkor is bepelenkázunk egyeseket, mert Pampers pelenkát használnak. Ha mosni kel-

lene, akkor következetesebbek lennének. A mai anyukák fel sem tudják fogni, hogy a nedvszívó pelenkák mennyire megkönnyítik az életüket. Egy pszichológus szerint nem tud lelkileg annyira kötődni a gyermekhez az, aki nem mosott pelenkát, de én ezt nem hiszem el.

– Sikerül-e beoltani minden kisbabát ma, amikor annyi ellenzője van a védőoltásoknak?

– A körzetünkben minden gyermek be van oltva, mert én részletesen elmagyarázom a fertőző betegségek lehetséges következményeit, amit a valóságban is megtapasztaltam. Ha az internetre hivatkoznak, megmondom, hogy engem nem érdekel, mert az 54 év alatt nem láttam olyan gyermeket, aki az oltástól megbetegedett volna. Előfordult, hogy az oltás kiváltott egy lappangó betegséget, de az egészen más.

Sok roma család tartozik hozzánk, amikor jönnek a szépen megmosdatott gyermekkel, magamhoz veszem és megpusztilom, amire azt mondják, hogy Emő néni száz évig legyen velünk, olyan jólesik nekik, hogy az ő gyermeküket is annyira szereti valaki.

– Mi a forrása a jólelkűen osztogatott szereteteknek?

– Nem tudom – mondja jellegzetes gergyói akcentusával, amit a marosvásárhelyi évek sem mostak ki beszédéből –, nem az én érdemem, valószínű, veleszületett adottság ez is. De nemcsak a gyermekeket, az idős pácienseket is szeretem. Amikor nehezen tudnak felállni, azt szoktam mondani, hogy hozom az emelődarut, s jót nevetnek, ha viccelődöm velük. Van egy tanárnő páciensünk, akit sok veszteség ért, és azt állítja, hogy azért jön, mert rengeteg pozitív energiát kap tőlem. Akiben nincs szeretet és empátia, az jobb, ha nem választja az emberekkel, a betegekkel való foglalkozást, akikkel mindig meg kell találni a hangot akár egy tanács vagy biztatás formájában – mondja, és így már érthető,

hogy a zsúfolt renevelőben sem hangoskodnak a páciensek.

– Biztos vagyok benne, hogy sok vásárhelyi családban gondolnak nagy szeretettel Emőkére.

– Amikor összetalálkozunk, és a szülők elmondják a már felnőtt gyermeküknek, hogy jó tanácsot, segítséget kaptak tőlem, ezek a visszajelzések adnak erőt, hogy továbbra se hagyjam abba.

– Meddig szeretne még dolgozni?

– A nővérem is megkérdezte, s utalt arra, hogy a színészek is a színpadon halnak meg. Nekem fantasztikus a munkabíró-képességem, a fiatalok sokkal többet panaszkodnak. Soha nem hülök meg, semmilyen gyermekbetegséget nem húztam el. Valószínűleg édesanyám géneit örököltem, ő sem volt beteg, soha egy napot sem hiányzott az iskolából.

Egyébként addig szeretnék még dolgozni, ameddig EZ s AZ működik – mutat a fejére és a lábára, majd hozzáteszi, hogy amikor a forgóját műtötték, bement az orvoshoz, és megkérte, hogy 7-én operálja meg, mert 25-én oltani kell menjen, és valóban, három hét után már dolgozott is.

Ha az ember pozitívan áll hozzá a betegséghez, és nem hagyja el magát, hanem mindenáron gyógyulni akar, az nagyon sokat számít – teszi hozzá, s erre tanítja a rendelőhöz tartozó édesanyákat is, hogy higgyenek magukban, s lehetőleg kerüljék a stresszt, ne essenek kétségbe, mert a beteg gyermek meggyógyul. És ha tanácstalanok, felhívhatják, mert hétvégén sem kapcsolja ki a telefont.

– Szerencsés vagyok, hogy velem dolgozhatok, amikor már nincsenek igazi védőnők, mert lelkes emberként végzi a munkáját, amin látszik a sokéves tapasztalat. Együtt megyünk a beteghez, én orvosi szempontból vizsgálom meg, ő a tudása, tapasztalata alapján mond véleményt, ami nagy segítség. Szeretem a szakmámat, és ketten kiegészítjük egymást. Ugyanakkor azt tudom tanácsolni, hogy csak az válassza ezt a hivatást, akit emberként is jónak tartanak – kapcsolódik a beszélgetésbe dr. Fehérvári Lázár Mónika fiatal családorvos. Rezidens orvosként Bárczi Emőke hívta gyakorlatra dr. Bartel Klára doktornő mellé, akiktől egy idő után átvette a praxist, de mindketten továbbra is segítik a munkájában.

Barátnők koncert szünetében: – Tudod, életem során megtanultam, hogy karmesterrel sose kezdjen az ember. – De miért, drágám? – ...		POÉN 1.	AZ ÖT TÓ EGYIKE	KERESZTÜL VASÚTI VENDEGLŐ	JUHIS-TÁLLÓ	A PANASZ SZAVA	FELTÉVE	NEHÉZ-FÉM	VERMET KÉSZÍT KÖHÖ-TERMÉK	ÖLTÖNY KISKABÁTJA	ARADI SPORT-KLUB	IGEKÉPZŐ	KIHALT MADÁRFAJ	A SZABADBA JUPITER-HOLD	NAGY (FRANCIA)	...AVIV, IZRAELI VÁROS	TÜRK NYELVŰ NÉP VOLT
		M															D
		SKÁLA-HANG		AUSZTRÁL MACKÓ MÓZES ÖT KÖNYVE					...KEZDVE (AZÓTA) NŐI NÉV (MÁJ. 3.)					MINDENNEK A LELKE HOSSZÚ (ANGOL)			
		BOLOND... (PETÓFI) BŰNHŐDIK					BECÉZETT OLIVÉR LÓTÁPLÁ-LÉK					ÉNEKEL USA-LÉGI-TÁRSASÁG VOLT					OLASZ AUTÓJEL CHATEAU-BRIAND-MŰ
POÉN 2.	D	ESÁ HORDOZÓ-RAKÉTA	ÖSSZESZID VIDEK, ÖVEZET			...ATYA BÜNE (QUEIROS) RÉGI APRÓ-PÉNZ				SZEMCSÉS ANYAG LEPI TÁRGY, MUNKA					ARRA-FELEI! BOLTI ÁRUS		
JOGUSZLAV FOCIKAPUS VOLT				BALZSAM ATTÓL KEZDVE!	NAGY-BRIT-GK-JELE AZ ISZLÁM KÖNYVE			KILOMÉTER (RÓV.) VÉDELMEZ		SZLÁV IGEN MAKACS			BANK-BETÉT! ÓRÓMAI RÉZPÉNZ		KÖZÉPEN VETÍTI! KÖZLEKÉSI PÁLYA		
PÁLMA-FAJTA				SZÁNDÉK-KÖZÖ J. WAYNE FILMJE				HORDÓ-NYILÁS ÖGÖRÖG PIACTÉR					SZOLZSENYI-CINMŰVE HORVÁT VÁROS				
MEGTERMÉKENYÍTETT PETESEJT					ÁRVA SZLÓ-VÁK NEVE OLASZ EX-KIRÁLYNÉ				TALJÁN HANGA					SZAMOAI PÉNZ FÁJDALOM (LATIN)			
FAROK, HÁT (ANGOL) SZÁNÓ				A FÖLDRE TESZ OLASZ ÍRÓ (DARIO)				A SEJT TEL-JES ÖRÖKL. ANYAGA TE (NÉMET)					JÓTÉKONY-KODIK AZ ARZÉN VEGYJELE		ÉNEK SKÁLA-KEZDET		
				ÉTEL SZÁJ-BA TÉTELE FEKETE (FRANCIA)			MAGYAR VÁROS BECÉZETT RUDOLF						ELŐFORDULÓ USA REVOLVERGYÁROS				EZEN! TÉP
TILTÓSZÓ			NÉV (LATIN)					OROSZ DINASZTIA V. CSOKOLÁDÉ ALAPANYAGA			HAMISAN JÁTSZÓ CSATORNA (NÉMET)					IGEN (OLASZ) ÁLAMOS ANYJA	
AZONBAN			BESZÉLŐ						BENTLAKÓ! NYÍREGY-HÁZA RÉSZE		KNOCK OUT (RÓV.) FELSÉGI (FRANCIA)		FÁBA VÉS ÉSZAKI FÉRFINEV			AZ ITTENI MADEIRA RÉSZE!	
		ÁSVÁNYI FŰSZER KENŐ-ANYAG		CIN GÖRÖG GYŐZELMI ISTENNŐ		Q ANGOL MÁRIA											KATONAI TÓMB
VÖRÖS SZINŰ FESTÉK-FÉLE				BRAZILÍRÓ (JORGE) MINT, AHOGY (NÉMET)					ÖRMÉNY SZERVEZET AZ EGYIK SZÜLŐ					INDIAI FIZIKUS (NOB) NÉMET ELEKTR. CÉG			
DICSŐSÉG VAGY NŐI NÉV					...KURO-SZAVA (JAP. RENDEZŐ) GALLY					ELÓTAG: BELSŐ ... DEUX (KETTŐSBE)					KIS SÚLY ...FAIR LADY (MUSICAL)		
VÍZ-ÁLLAT							ZENE-DRÁMA EZERI!						NÖVÉNYT JOBBÁ TESZ EGYETLENEM!				
L.N.J.	A															GYŐRI SPORT-KLUB	

A július 5-i rejtvény megfejtése: **Pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve széthull nemzetünk. Tompa Mihály**

A francia válogatott 1-0-ra legyőzte Belgium csapatát az oroszországi labdarúgó-világbajnokság keddi, szentpétervári elődöntőjében. A győztes gólt egy szöglet után Samuel Umtiti szerezte fejjel az 51. percben. A 14 találatával a vb eddigi legeredményesebb csapata ezúttal nem talált kapuba, hiába voltak meg a lehetőségei erre.

Franciaország története során harmadszor játszhat finálét: ezt megelőzően 1998-ban hazai pályán győzött, 2006-ban pedig 11-esekkel veszített. A belgák még így is felülmúlhatják eddigi legjobb eredményüket, az 1986-os negyedik

Umtiti fejesével Franciaország a döntőben

helyüket, amennyiben győznek a szombati bronzmérkőzésen.

A meccs előtt megölelte egymást Didier Deschamps és Thierry Henry, akik játékosként tagjai voltak az 1998-ban világ- és 2000-ben Európa-bajnok francia válogatottnak, ezúttal viszont ellenfelekként köszöntötték egymást, mivel előbbi hazája nemzeti egyesítésének szövetségi kapitánya, míg utóbbi a belgák egyik segítője.

A franciák kezdték valamelyest aktívabban a mérkőzést, ugyanakkor alig néhány perc elteltével a belgák fokozatosan átvették az irányítást. Az első negyedóra végén aztán ez már helyzetekben és ígéretes lövésekben is megnyilvánult, elsősorban az egész vb-n kiváló formában futballozó Hazard révén. A Chelsea klasszisa nemcsak cselezésben és az egy elleni párharcokban bizonyult jónak, hanem előbb félfordulattól csupán centikkel tévesztette el a bal alsó sarkot, majd második próbálkozása még veszélyesebb volt, de a Varane fején megcsúszó labda éppen a keresztléc

felett hagyta el a játékeret. Ebben a periódusban nagyon érett a belga gól, ám egy szögletet követően Lloris hatalmas bravúrral hátrította Alderweireld lövését, így a franciák végül megúszták az első nagyobb belga rohamot. A kék mezések szörványos ellentámadásai is veszélyesek voltak, de vagy Griezmann rontotta el a lövéseket, vagy a kulcspasszokba bele tudtak lépni a belga védők. A játékrész utolsó 15 perce viszont inkább a franciákról szólt. Giroud például nagy helyzetben nagyon rosszul találta el a labdát, de Pavard kiugratása után már Courtois-nak is bravúrt kellett bemutatnia lábbal, hogy gól nélküli döntetlennel vonuljanak öltözőbe a csapatok.

A folytatásban ismét dinamikusabban futballozott a belga csapat, azonban Lukaku fejesé cél tévesztett. A válasz viszont nem késett sokáig, ugyanis egy szögletet

követően az amúgy is kiválóan játékos Umtiti a kapuba fejt. A kapott gól nagyon megzavarta a piros mezés együttest, percekig csak kereste a labdát, a franciák pedig megnyugtatóvá is tehetők volna előnyüket. Tíz perc után egy újabb támadó, Mertens beállításakor megnyugodtak a Vörös ördögök, és nagy erővel kezdtek roharni az egyenlítésért, De Bruyne viszont nagy helyzetben nem találta el jól a labdát, Fellaini fejesé pedig fél méterrel elkerülte a bal sarkot. Az egyre nyittabban futballozó belga csapat játékaival felkínálta a gyors ellentámadások lehetőségét a franciáknak, akik éltek is vele, bár Courtois-nak védenie nem kellett. Az utolsó tíz perc előtti periódust vihar előtti csend jellemezte, aztán Hazard egymaga próbált szólóival zavart kelteni a francia védelemben, előbb felrúgták, de nem kapott szabadrúgást, másodjára viszont már

tesztelte Llorist. A belgák mintha kissé elfáradtak volna az utolsó percekre, nem tudták átjátszani a francia védelmet, és Hazardon kívül hiányzott az eddigi játéka oly jellemző kreativitás. Hiába volt hat perc hosszabbítás, akkor már csak a franciák veszélyeztettek, Courtois-nak kellett kétszer is nagyot védenie, hogy ne legyen nagyobb a különbség.

Sok volt a dél-amerikai, kevés a belga és a francia szurkoló Szentpéterváron

Szentpétervár belvárosában sétálgatva sokkal több dél- és közép-amerikai szurkolót lehetett látni a mérkőzés előtt, mint a világbajnoki elődöntőben érdekelt két labdarúgó-válogatottét, franciát vagy belgát.

Az észak Velencéjének is nevezett városban egyáltalán nem érződött, hogy este ott rendezték az oroszországi torna egyik elődöntőjét. Az ötmillió lakosú nagyvárosban talán elvesztek az odasereglett szurkolók, alig néhány, mezbe öltözött drukkert lehetett csak látni a Téli Palota és az Ermitázs környékén. Ráadásul azok alapján is inkább úgy tűnt, mintha brazil-mexikói, esetleg kolumbiai-argentín elődöntő lenne.

Állítólag ennek az volt az oka, hogy a dél-amerikai fanatikusok – csapatuk menetelésében bízva – felvásárolták ennek az elődöntőnek a jegyeit, mivel Kolumbián kívül valamennyi dél- és közép-amerikai gárda ezen az ágon szerepelt, csakhogy végül csalódniuk kellett, mert egyikük együttese sem jutott el ideig.

Kora délután a belvárosban viszont több száz belga gyülekezett hangosan énekelve – stílszerűen egy belga sörözőnél. Ez volt az egyetlen olyan helyszín, ahol az ember azt érezhette, kedd este vb-elődöntőt rendeznek a városban. Francia mezt viselő drukkereket viszont csak elvétve lehetett látni még a stadion környékén is.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó-világbajnokság, elődöntő: Franciaország – Belgium 1-0 (0-0)
Szentpétervár, 64.286 néző, vezette: Andres Cunha (uruguayi).

Gólszerző: Umtiti (51.).

Sárga lap: Kante (87.), Mbappé (92.), illetve Hazard (63.), Alderweireld (71.), Vertonghen (94.).

Franciaország: Lloris – Pavard, Varane, Umtiti, Lucas Hernandez – Mbappé, Pogba, Griezmann, Kante, Matuidi (86. Tolisso) – Giroud (85. Nzonzi).

Belgium: Courtois – Alderweireld, Kompany, Vertonghen – Chadli (90+1. Batshuayi), Dembele (60. Mertens), Witsel, Fellaini (81. Carrasco), De Bruyne – Lukaku, Eden Hazard.

Vereséget szenvedett Simona Halep a wimbledoni teniszbajnokság harmadik fordulójában

A tajvani Hszie Su-vej nem rejtette véka alá az örömét, miközben a világszámú román játékos törülközőjébe bújva hagyta el a pályát

Nem jutott a legjobb tizenhat közé Simona Halep a wimbledoni teniszbajnokságon, miután a harmadik fordulóban – drámai mérkőzésen – 3:6, 6:4, 7:5 arányú vereséget szenvedett a világranglista 48. helyét elfoglaló tajvani Hszie Su-vejtől.

Ez a világranglistát vezető román sportoló első veresége azóta, hogy júniusban a francia nyílt teniszbajnokságon elhódította pályafutása első Grand Slam-trófeáját. A szombati mérkőzésen Halep nem tudta hozni az utóbbi időben tőle megszokott magabiztos játékot, és bár mér-

közéslabdája is volt, nem sikerült megnyernie a találkozót.

Mindkét játékos bizonytalanul kezdte az első szettet, sokat hibáztak, az első öt játékban egyikük sem nyerte meg saját adogatását. Ez először Halepnek sikerült 3:2-es vezetéssel, majd ezt az előnyt megőrizve 6:4-re vitte a játszmát.

A második szettet a tajvani kezdte jobban, brékolni is tudott 2:1-nél, majd Halep fordított 4:3-ra, Hszie Su-vejnek azonban 4:4-nél ismét összejött a brék, majd saját adogatásával lezárta a szettet.

A döntő játszma elején magabiztosabbnak tűnt a román játékos, elhúzott 4:1-re, majd 5:2-nél ellenfele adogatásánál mérkőzéslabdához jutott, de nem sikerült élnie a lehetőséggel. Ezt követően a tajvani egyenlített, majd fordított

Minden román kiesett

A Wimbledonban főtáblára jutott nyolc román teniszező közül Halephez hasonlóan Mihaela Buzărnescu (WTA-28.) jutott még el a harmadik fordulójáig, péntek este azonban ő is vereséget szenvedett a hetedikként kiemelt cseh Karolina Pliskovától (6:3, 6:7 (3-7), 1:6), így ő is búcsúzott a küzdelmektől egyéniben. Sorana Cîrstea és Alexandra Dulgheru már a második körben kiesett: előbbi az orosz Jevgenyija Rogyina léptette le (6:1, 3:6, 3:6), utóbbi az amerikai Venus Williamstől szenvedett vereséget (6:4, 0:6, 1:6). Ennél is hamarabb köszönt el Irina Begu, ő már a nyitőfordulóban alulmaradt Katie Swannal szemben (2:6, 2:6). Beguhoz hasonlóan elbukta a továbbjutást a pályafutása első Grand Slam tornáján részt vevő Elena-Gabriela Ruse is. A világranglista 195. pozícióját elfoglaló román teniszezőt 6:3, 4:6, 7:5 arányban győzte le a lengyel Agnieszka Radwanska (WTA-30.) úgy, hogy a döntő szettben Rusénak hat mérkőzéslabdája volt, de egyiket sem sikerült értékesítenie. Vereséget szenvedett az első fordulóban Ana Bogdan (WTA-59.) is, őt a spanyol Lara Arruabarrena (WTA-88.) győzte le 6:1, 3:6, 8:6-ra, és nem sikerült a továbbjutás Monica Niculescunak (WTA-61.) sem, akire a japán Naomi Osaka (WTA-18.) mért 6:4, 6:1-es vereséget.

6:5-re. Ennél az állásnál két brék-labdája is volt Simonának, de egyiket sem tudta értékesíteni, és végül – két óra és 20 perc játék után – Hszie Su-vej 7:5-re lezárta a szettet, megnyerve a találkozót.

Simona Halep 100.000 fontos pénzdíjat, valamint 130 WTA-pontot kap az év harmadik GS-tornáján nyújtott teljesítményéért, és megőrzi vezető helyét a világranglistán.

A negyedöntőben búcsúzott a Babos–Mladenovic páros

Hétfőtől a páros világranglistán első Babos Tímea és társa, a francia Kristina Mladenovic a negyedöntőben búcsúzott a wimbledoni teniszbajnokságon. A páros versenyben elsőként rangsorolt duó szerdán az

Alicja Rosolska – Abigail Spears kettőssel mérkőzött meg, és két játszmában vereséget szenvedett, az eredmény 7:6 (7-4), 6:3. A találkozó 1 óra 24 percig tartott.

A magyar-francia kettős tanácstalannak bizonyult

Az első szettben – amely 53 percig tartott – egyik fél sem tudta elnyerni ellenfele szervjátékát, Rosolskáéknak mindössze egyetlen labdájuk volt ehhez – Baboséknak egy gémben három –, bár azzal rögtön a játszmát is megnyerhették volna. A rövidítésben Rosolskáéknak két labdájuk volt a szettelönyhöz, és a másodikikat már kihasználták.

Babosék a második szett elején elvesztették adogatójátékukat, majd 2:0-s hátrányba kerültek, viszont gyorsan egyenlítették (2:2). Rosolskáék 3:3 után másodszor is brék-lönyhöz jutottak, amelyet a folytatásban már nem adtak le, és egy újabb brékkel a mérkőzést is lezárták.

„Nem volt profihoz méltó a hozzáállásom”

Nem volt profihoz méltó a hozzáállása, ezért veszítette el a Hszie Su-vejjel játszott szombati mérkőzést – nyilatkozta Simona Halep a WTA hivatalos honlapjának, miután a wimbledoni teniszbajnokság harmadik fordulójában vereséget szenvedett a világranglista 48. helyén álló tajvani teniszezőtől. A világszámú román játékos azt mondta, ellenfele megérdemelten nyert, mert nagyon jól játszott, és minden pontért megharcolt. „*En is elég jól mentem, de részemről hiányzott a pozitív attitűd. (...) Túl fáradt vagyok, túl fáradt voltam, mindenem fáj*” – magyarázta. Halep cáfolta, hogy azért nem nyert, mert a Roland Garros-trófea elhódítása után nem érzett elég motivációt. „*Játék szempontjából mindent beleadtam. A végsőig harcoltam minden labdáért*” – fogalmazott. „*Egyszerűen negatív volt az attitűdöm, túl sokat beszéltem. Azt hiszem, azért, mert túl fáradt voltam, nem tudtam rendesen koncentrálni minden labdára. Vezettem, előnyöm volt, mégsem tudtam lezárni a mérkőzést. Nem vagyok durva, csak realista és őszinte magammal szemben*” – nyilatkozta Simona Halep.

Figyelnek az ütemtervre és a minőségre Épül a madarasi bölcsőde-óvoda

Látványosan emelkedik Backamadarason a magyar kormány támogatásával épülő új református óvoda-bölcsőde. Nemcsak falak és épület lesz, hanem pozitív jelzés a nyárádmentieknek, és egyben megújuló magyar életér is.

Gligor Róbert László

Március 17-én ünnepélyes keretek között tették le a backamadarasi református óvoda-bölcsőde alapkövét, miközben már előzőleg a kivitelezővel szerződést is kötött az Erdélyi Református Egyházkerület, és a kötelező dokumentációk beszerzése után április második felében el is kezdődtek a munkálatok. A református templom szomszédságában, a volt felekezeti iskola mögött egy szép munka csodálatos eredménye mutatkozik, emelkednek a falak, már a tetőtérben dolgoznak a munkások, néhány hét múlva a virágcsokor is felkerülhet a tetőzetre – mutatja *Koncz László Ferenc* lelkész. Azután kezdődhet egy legalább ilyen hosszú munkaszakasz, a belső szerelések, burkolások, nyílászárók, közművesítés. A kivitelező cég nagyon jól tartja az iramot, májusban az időjárás is kegyes volt az építőhöz, június kevésebbé, de a cég nagy erőket mozgósított, hogy haladni tudjon, mert a határidők szorosak: az év végére, legkésőbb jövő januárra be kell fejezni az épületet. Ezért az építő mindenkiel egyeztet, sok ellenőrzést végeznek a helyszínen,

hogy a tervezett minőséget és munkátemet egyaránt tartani tudják.

„Segíteni szeretnénk”

Az épület alsó szintjén két, egyenként 20 főre tervezett napközis csoport kap majd helyet, mivel a nagyobb gyerekekkel nemcsak a termekben, hanem a szabadban is foglalkozni kell, míg a felső szinten, a tetőtérben a 10 kisgyereket befogadó bölcsődei csoport. Mindennek megvan a maga helye, amire egy ilyen EU-konform épületben szükség van – részletezi a lelkész: a termek többfunkciósak, ugyanott zajlik az oktatás, az étkezés, az alvás, de lesz mellettük egy-egy előmelegítő, ahol a kifőzdei ebédet előkészítik, tálalják, hogy felszolgálhassák a gyerekeknek, de lesz orvosi és elkülönítő szoba,

mosdók és mosóhelyiség is. A lelkész reméli, hogy ha időben megteszik a kellő lépéseket, már a második féltől ide költözhetnek az óvodások a kultúrotthonból.

„Szép dolog lesz itt a Közép-Nyárádmentén, Backamadarason, ahol olyan életteret szeretnénk kialakítani, ahová a családok bizalommal fordulnak, ezáltal őket támogatjuk, a gyerekekre felügyelünk, így a szülők munkát vállalhatnak, és érezhetik, hogy ez egy konkrét életprogram, amivel a mindennapjaikban segítséget tudunk nyújtani” – véli a lelkész. És jó befektetés is, hiszen az imponáns épület és a benne folyó komoly programok az oktatás minőségét is meghatározzák. A falubeliek körében nagy az érdeklődés, örömmel

vették tudomásul, hogy ez megvalósulhat Backamadarason: az emberekben van egyfajta igény arra, hogy olyan történjen, ami előremutat, ami nem a múltból szól – mármint ez a program a jövőről szól, a gyermeknevelés és oktatás a jelen és a jövő dolga, és az egyházközség ismételt felismerte azt, amit eddig is a magáénak tartott, hiszen létezett már itt felekezeti iskola, amely hosszú időn át nevelte, alakította a közösséget. Ezt próbálják most ezzel a református óvoda-bölcsődével ismét „megalapozni”, ebben lesz partner és közügyet szolgáló az egyházközség. És ebben lesznek partnerek a holland barátok is az OGO alapítvány révén, hiszen Hollandiában a református felekezeti oktatás nagyon jól bejártott, minőségi munka, komoly tapasztalatokkal rendelkezik abban, hogy egy ilyen intézményt hogyan kell működtetni, és a holland modell bemutatásával nevelhetik az itteni

oktatókat, hogy ezt a munkát hogyan lehet jól csinálni – fejtette ki a lelkész, aki szerint nem feltétlenül felekezeti bölcsődére és óvodára kell ilyenkor gondolni. Az egyházközség nem akarja kivenni az önkormányzat és a tanügy kezéből az oktatást, hiszen az állami feladat. „Mi ebben csak segíteni akarunk egy épülettel” – világít rá, hiszen elkészülte után az épület szerződés alapján átadják az önkormányzatnak, hogy az az iskolával együtt használatba vegye, megtöltse gyermekekkel. „Szép dolog felépíteni egy ilyen épületet, de még szebb lesz, amikor már működtetni is tudják” – jegyzi meg. Olyan hely is lesz ez, ahol a magyarság megerősítése, megtartása egy opciót jelent, és ebben az egyház partner akar tud is lenni, mert Erdélyben a református egyházkerület révén épülnek az óvodák-bölcsődék, és ez azt is jelenti, hogy az egyház a hivatás és küldetés szintjén a helyén van, tudja, hogy hol lehet és hol kell segíteni, és ebben Backamadarason is megtalálta a helyét – mutatott rá a Küküllői Református Egyházmege espereshelyettesi feladatait is ellátó *Koncz László Ferenc*.

Megújul a tér

Az új épület befedése után a belső munkálatokkal párhuzamosan elkezdik a területrendezést is: az ülepítő kialakítása, játszópark építése, az új kerítés felhúzása mind területet igényel, ezért a volt felekezeti iskola épületét nemsokára lebontják, erre már beszerették az engedélyeket is. „Egy élettér újul meg általa, hogy ez az óvoda-bölcsőde felépül” – összegzi a lelkész a folyamatot.

Látványosan emelkednek a falak és a remény: hamarosan új értékeket hordozó, korszerű épület fog itt állni. Fotó: Gligor Róbert László

Székelyhodosi állatpiac Magáncégre bíznák az üzemeltetését

Bár a helyi és környékbeli gazdák nagyon várják, a mai napig nem történt jelentős előrelépés a székelyhodosi állatpiac megnyitása ügyében. A helyi önkormányzat arra hajlik, hogy magáncégre bízva a piac üzemeltetését, az ehhez szükséges tanácsai határozathoz azonban alapos dokumentáció szükséges. Jelenleg ezen dolgozik az önkormányzat.

Menyhárt Borbála

Többször is beszámoltunk arról, hogy néhány évvel ezelőtt a prefektúra felszólította azon településeket önkormányzatait – köztük a hodosit –, ahol nem voltak adottak az állatpiac engedélyeztetéséhez szükséges feltételek, hogy ezek hi-

ányában nem folytathatnak állatkereskedelmet. Ezt követően a székelyhodosi önkormányzat felvállalta, hogy saját költségvetésből elvégzi a szükséges munkálatokat, hogy megkapják az engedélyt, és tovább tudják éltetni a településen az állatvásár hagyományát. Helyi költségvetésből végezték el a vásártér korszerűsítését, hogy adottak legyenek az állategészségügyi igazgatóság által megszabott feltételek, viszont ezt követően derült ki, hogy az érvényben lévő szabályozások szerint ezt polgármesteri hivatalok nem üzemeltethetik.

A székelyhodosi önkormányzatnak két lehetőség közül kell választania, hogy ismét megnyithassák az állatpiacot: létrehozni egy saját, bejegyzett vállalkozást erre a célra, vagy pedig a piac

üzemeltetését egy erre engedélyezett cégre bízzák, amint az immár évek óta Balavásáron is történik. Jelenleg itt van a megye egyetlen engedélyezett állatvására.

A hodosi önkormányzat szerint a legelőnyösebb megoldás a béreadás lenne, tavaly a helyi tanács napirendjére is tűzték az erre vonatkozó határozattervezetet, ám a testület nem szavazta meg.

Ottjártunkkor *Barabási Ottó* polgármester elmondta, úgy tűnik, most beleegyeznének ebbe a testületi képviselők, már jelentkezett is egy magáncég, amely vállalná a piactér üzemeltetését, viszont első lépésben meg kell szavazza a tanács, és ezt megelőzően össze kell állítani a részletes dokumentációt, illetve szükséges a felértékelés is. Jelenleg ezen dolgoznak.

Fotó: Nagy Tibor

GUTENBERG KIADÓ
KÖNYVAJÁNLÓ

A FÜTTYŐS LEGÉNY
Csángó népmesék

Illusztrálta: Kürti Andrea

48 oldal, cérnafűzött keménytáblás

A csángó népcsoport neve kóborlót, bandukolót, vándorlót jelent. Ilyenek a mesék is: kanyargósba váltó egyenesek, mint az út, mindig váratlan részletbe botlók, mint az utazó. Ebben a könyvben füttyőrésszel nyerheted el a királyleány kezét, kibabrálhatsz csínytevő szomszédjaiddal,

fizetség helyett dió a béred, sokszor az eszeddel kell igazságot tenned – de ha bármikor bajban találnád magad, beszélő kutyák és varázserejű madarak sietnek a segítségére.

Gutenberg Könyvesboltok

10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk

a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitva tartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.

Csikszereada: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798 gutenbergkonyvesboltcsikszereada

Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523 gutenbergkonyvesboltsekegyudvarhely

Marosvásárhely: Rózsaák tere 57. sz., tel.: 0265–250491 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

Marosvásárhelyen **ȘTEFANIA** javasasszony a legnagyobb erővel bír. Paranormális képességei révén segíteni tud bármilyen problémája van. Leveszi a rontást és az átkot, súlyosságuktól függetlenül, feloldja a kötést. Szétvált párokat békíti ki, egyetértést visz a családba, összehozza a férjet, feleséget. Gyógymódot ismer az impotenciára, alkoholizmusra, stresszre, meddőségre, csontfájdalmakra, a megmagyarázhatatlan fejfájásra és egyéb betegségekre.

Köszönetnyilvánítás:

Ildikó hálás Ștefania asszonynak, mert férje visszatért hozzá, miután elhagyta.

Hívja bizalommal Ștefania asszonyt, 100% garancia.

Tel. 0743-854-205. (Fizetett hirdetés: mp.)

Álláshirdetés

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum versenyvizsgát hirdet egy szerződéses víz-gáz szerelő karbantartó munkási állás betöltésére meghatározatlan időre

A szerződéses állás betöltésére jelentkezőknek az utólag módosított és kiegészített 2011. március 23-i 286-os kormányhatározatban foglalt szabályzat 3. cikkelye alapján a következő feltételeknek kell eleget tenniük.

Általános feltételek:

- román állampolgárság
- legyen cselekvőképességének teljes birtokában
- a szakmának megfelelő egészségi állapot
- nem volt elítélve emberiség-, állam- vagy joghatóság-ellenes cselekedetért, hamisításért, korrupcióért, szándékos bűncselekményért, amelyek összeférhetetlenné tennék az állás gyakorlásával – a rehabilitálás kivételével

Sajátos feltételek:

- iskolai végzettség: legalább 10 osztály/szakiskola, **víz-gáz szerelői szakképesítés**

- szakismeretek: fűtésrendszer, villamos vagy egészségügyi, higiéniai berendezések szerelése

- alapos villanyszerelői ismeretek előnyt jelentenek

- hasonló állásban nyert szakmai gyakorlat.

A versenyvizsgálathoz a következő iratok szükségesek:

- az oktatási intézményhez intézett kérvény
- a személyazonosságát igazoló (személyi igazolvány vagy egyéb) okirat másolata

- a tanulmányt, szakképesítést igazoló okiratok másolata

- önéletrajz

- ajánlás a legutóbbi munkahelyről

- más dokumentumok, amelyek igazolják alkalmasságát az állás betöltésére

- sínes vagy boríték típusú irattartó.

A dossziékat 2018. július 4. és 15. között naponta 8-tól 12 óráig lehet benyújtani az iskola titkárságára. A dossziék elbírálását követően július 18-án függesztik ki azok névsorát, akik vizsgára állhatnak. Az írásbeli vizsgát július 19-én 8-10 óra között tartják, eredményhirdetés aznap 14 órakor. A gyakorlati vizsga július 21-én 9 órától lesz, eredményhirdetés július 22-én 9-10 óra között. Az állásinterjúra a jelentkezőket július 22-én 11 órától várják. A végleges eredményt július 22-én 14 órakor függesztik ki.

Könyvészet:

1. A 2006. július 14-i 319-es munka-egészségügyi és biztonsági törvény (2006.07.26-i 646-os Hivatalos Közlöny) – 4. fejezet – az alkalmazottak kötelezései 22. és 23. cikkely.

2. A köztisztviselők szerződéses munkatársaira vonatkozó 477/2004-es törvény 2. fejezete – a szerződéses alkalmazottak általános viselkedési szabályzata 5-7. cikkely, 12 cikkely.

3. A 307/2006-os tűzvédelmi törvény

4. Munkavédelmi szabályzat

5. Víz-gáz szerelő szakkönyv (Instalații tehnico-sanitare și gaze – Ștefan Vintilă, Didaktikai Könyvkiadó 1987)

6. Víz-gáz szerelő szakkönyv (Instalații de încălzire sanitare și gaze – Mihai Constantin Luță, Műszaki Kiadó, Bukarest 1974)

Bővebb felvilágosítás munkanapokon 11 és 13 óra között az intézmény vezetőségétől

vagy a 0365-882-749-es telefonszámon kérhető.

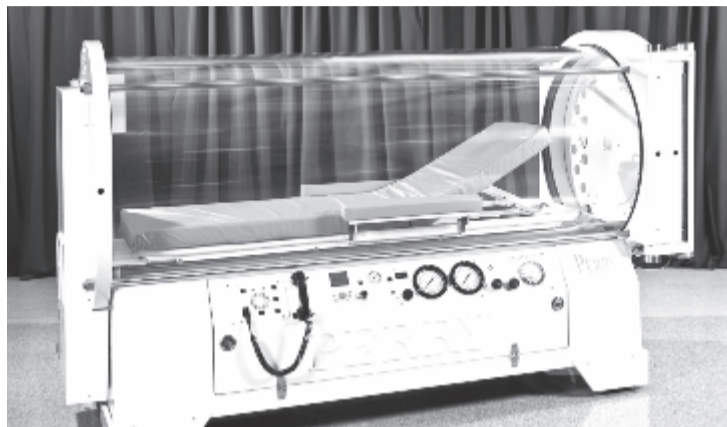
Mátéfi István tanár, igazgató

ÚJDONSÁG!!!

Hiperbárikus oxigénterápia most a Nova Vita Orvosi Központban – a legfejlettebb egyszemélyes hiperbárikus kamra, egyedülálló Romániában! Javallott és hatékony kezelés ortopédiai műtétek előtt/után, agysérülések, égési sérülések, sportsérülések esetén, az esztétikai és plasztikai műtétek után stb.

Részletek és programálás telefonon:

0265-260-460, 0735-701-713, 0265-266-112, 0735-701-711 vagy www.nova-vita.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ külső dupla vasajtó, házra is jó. Tel. 0729-440-210. (1801)

TÚZIFA eladó. Tel. 0752-641-451. (1769)

TÚZIFA eladó. Tel. 0747-594-011. (1769)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (9292-1)

TÚZIFA eladó ingyenes házhoz szállítással. Tel. 0758-548-501. (1760-1)

TÚZIFA eladó. Tel. 0755-864-507. (1769)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9049)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (1720)

MEDJUGORJEI zárandoklat (Mladifest) július 31. és augusztus 7. között. 220 euró, amely mindent tartalmaz. Érdeklődni a 0742-698-166-os telefonszámon. (sz-1)

MAGYARORSZÁGI munkálatokra azonnali kezdéssel ácsot és kőművest keresek. Szállítás, kiutaztatás, napi étkezés biztosítva. További információ a 00-36-70-607-0028-as telefonszámon, vagy a jacse.office@gmail.com címen. (Hsz.)

VÁLLALUNK: építkezési munkát, tetőjavítást, festést, cserépforgatást stb. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0721-156-971. (9042)

VÁLLALUNK: cserépforgatást, tetőjavítást (Lindab lemez) és bármilyen javítást. Tel. 0732-235-773. (9305)

KÚTÁSÁST, -pucolást vállalunk és kútgyűrűket árulunk. Tel. 0765-385-595. (1749)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (1805)

FESTÉST, kőművesmunkát vállalok. Tel. 0754-321-542. (1813)

TAKARÍTÁST vállalok. Tel. 0753-628-139. (1813)

MEGEMLÉKEZÉS

Nem tudtam, hogy bánat is van, a szív is tud fájni, megtanultam vérző szívvel mosolyogva járni. Fájó szívvel emlékezünk július 12-én a nyáradszeredai id. **ASZALOS JÓZSEF** halálának 28. évfordulóján. Szerető felesége, három fia és családjuk. Drága emléked örökké élni fog! (1735-1)

Harmincnégy év elteltével is szomorúan emlékezünk július 12-ére, amikor utolsó útjára kísértük édesapánkat, id. **BOKOR FERENCZET**, a mindenki Feri bácsiját, és édesanyánkat, **BOKOR ERZSÉBETET**, akit október 4-én 24 éve kísértünk utolsó útjára a nyárádgálfalvi temetőbe. Szerettei. (1797)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, testvér, sógornó, nagynéni,

FEKETE MIKLÓS ZOLTÁNNÉ

szül. Horváth Katalin

életének 75. esztendejében, 54 évi boldog házasság után visszadta lelkét Teremtő Urának.

Élete fáradhatatlan és önzetlen szolgálat volt családjában.

Földi porsátorát 2018. július 12-én (csütörtökön) 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a magyarrégeni református egyházközség ravatalozójából.

Emlékét hálás szeretettel őrizzük.

Gyászoló szerettei. (-)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága feleség, édesanya, nagymama, anyós, rokon és jó szomszéd, a bedei

KORÓDI JUSZTINA

(Juci néni)

73. évében örökre megpihent. Temetése július 13-án, pénteken 12 órakor lesz a bedei sírkertben.

Búcsúzik tőle a gyászoló család: férje, Koródi István, lánya, Mária, veje, Laci és drága unokája, Aletta. (sz.-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Mély megrendüléssel vettünk tudomást volt osztálytársunk, **FEKETE KATALIN** szül. Horváth haláláról. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. A szászrégeni középiskola 1962-ben végzett vendékkjái. (sz.-1)

Fájdalommal búcsúzik **KORÓDI JUSZTINÁTÓL** (Juci néni). Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Bőjte család és a Viski család. (sz.-1)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **PÁLFY HUNOR CSABA** fiunk temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (1789-1)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

TEHERGÉPKOCSI-VEZETŐT alkalmazunk C + E kategóriával nemzetközi munkára. Tel. 0755-536-934. (1736-1)

SÜRGŐSEN ALKALMAZUNK, azonnali kezdéssel, jövedvű, idős, nem fekvő úriember mellé munkakedvelő, aktív, kötelezettség nélküli, hajtási engedéllyel rendelkező **KÖZÉPKORÚ HÖLGYET**. Ajánlunk munkakönyves alkalmazást és előnyös bérezést. Érdeklődni a 0752-194-629-es telefonszámon minden hétköznap 8-17 óra között. (62447-1)

A KREATÍV KÖNYVKIADÓ gyerekkönyvek és -folyóiratok tördelésére **TÖRDELŐ MUNKATÁRSAT** alkalmaz. Előnyt jelent: tördelői programok ismerete, kreativitás, vizuális készségek. Önéletrajzokat az office@kreativkiado.ro e-mail-címre várunk. (62419-1)

MUNKATÁRSAT KERESÜNK HR-SZAKÉRTŐ/TÖBORZÓ pozícióra. Mi lenne a feladatod? Toborzás, jelöltek kezelése a kiválasztási folyamat során: önéletrajzszűrés, interjúidőpontok egyeztetése, interjúztatás, jelöltekkel való kommunikáció, kapcsolattartás, új munkatársak bevezetésének koordinálása, naprakész kimutatások vezetése. Jelentkezz önéletrajzoddal: cv@petry.ro. (-1)

ÉPÍTŐIPARI KFT. ALKALMAZ ÁCS, VASBETONSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT hosszú távra, magas kereseti lehetőséggel. Érdeklődni tel. 0770-776-911, 0758-376-732. (20358-1)

BETANÍTOTT MUNKÁRA MUNKATÁRSÁKAT keresünk. Jó kereseti lehetőséget és civilizált munkakörülményeket ajánlunk. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez az alábbi állás betöltésére: **KÖZKAPCSOLATI SZAKEMBER – COR-kód 243201** –, egy állás meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: július 24., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR versenyvizsgát szervez az alábbi állás betöltésére: **PÉNZÜGYI SZAKFELÜGYELŐ** (a CFG, CFP ügykörében) – **COR-kód 241304** –, egy állás meghatározatlan időre. A versenyvizsga időpontja: július 20., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (-1)

ALKALMAZUNK SZAKKÉPZETT VILLANYSZERELŐ KARBANTARTÓT. Tel. 0773-316-377. (-1)

 DIMITRIE CANTEMIR POSZTLICEÁLIS ISKOLA A 2009. december 18-i 6207-es számú miniszteri rendelettel akkreditált tanintézet		
SZAKKÉPESÍTÉS	ÉVES TANDÍJ	KEDVEZMÉNYEK A KÉPZÉSEK RÉSZTVEVŐINEK
ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENS nappali 3 éves	2.450 lej 6 részletben, az elsőt (500 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (390 lej) a beiratkozási kérvény alapján	<ul style="list-style-type: none"> • A nehéz anyagi helyzetben levő diákok kérvényezhetik a tandíj részleges/teljes eltörlését (bővebb felvilágosítás a titkárságon) • Szálláslehetőség az európai normáknak megfelelő diák-bentlakásban • A képzések multimédiás rendszerben zajlanak, a diákokra összpontosító interaktív módszerekkel • Az előadások tananyagát közzéteszik az iskola honlapján • Állandó bejárás lehetőség a Serafim Duicu könyvtárba, hozzáférés az adatbázisához és az internethez • Ingyenes részvétel az iskola által szervezett helyi és országos ülésszakokon és szimpóziumokon • A hallgatók a gyakorlati képzést egészségügyi intézményekben és gyógyszertárakban végzik. A 2016-17-es és a 2017-18-as tanévben 20, illetve 40 II. és III. éves diák az Erasmus+ program keretében 19 napot Olaszországban és Spanyolországban gyakorlatozott. Az iskola a 2018-2019-es tanévre új projektet nyújtott be, ami az általános orvosi asszisztens szakos diákok versenyképességének növelését célozza, olaszországi, németországi és spanyolországi gyakorlati képzések által.
GYÓGY-SZERÉSZ-ASSZISZTENS nappali 3 éves	2.450 lej 6 részletben, az elsőt (500 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (390 lej) a beiratkozási kérvény alapján	<ul style="list-style-type: none"> • A nehéz anyagi helyzetben levő diákok kérvényezhetik a tandíj részleges/teljes eltörlését (bővebb felvilágosítás a titkárságon) • Szálláslehetőség az európai normáknak megfelelő diák-bentlakásban • A képzések multimédiás rendszerben zajlanak, a diákokra összpontosító interaktív módszerekkel • Az előadások tananyagát közzéteszik az iskola honlapján • Állandó bejárás lehetőség a Serafim Duicu könyvtárba, hozzáférés az adatbázisához és az internethez • Ingyenes részvétel az iskola által szervezett helyi és országos ülésszakokon és szimpóziumokon • A hallgatók a gyakorlati képzést egészségügyi intézményekben és gyógyszertárakban végzik. A 2016-17-es és a 2017-18-as tanévben 20, illetve 40 II. és III. éves diák az Erasmus+ program keretében 19 napot Olaszországban és Spanyolországban gyakorlatozott. Az iskola a 2018-2019-es tanévre új projektet nyújtott be, ami az általános orvosi asszisztens szakos diákok versenyképességének növelését célozza, olaszországi, németországi és spanyolországi gyakorlati képzések által.
Beiratkozás: 2018. július 9-27. 2018. szeptember 3-7. 10-17 óra között hétfőtől péntekig a Dimitrie Cantemir Postliceális Iskola titkárságán, a Bodoni Sándor utca 3-5. szám alatt	A BEIRATKOZÁSHOZ/ TÖRZSKÖNYVEZÉSHEZ SZÜKSÉGES IRATOK A középiskola elvégzését igazoló okirat (eredeti) vagy az érettségi diploma, illetve az azt helyettesítő igazolás, születési bizonyítvány (eredeti), házasságlevél (eredeti), személyazonossági igazolvány, orvosi igazolás a családotörvénnyel összefüggő, amely igazolja, hogy a jelentkező egészséges („clinic sănătos”) és képes az egészségügyi asszisztensi szakma gyakorlására. Ezt az igazolást minden tanév elején be kell nyújtani. A fénymásolatokat a beiratkozáskor készítik el. A beiratkozási díj 150 lej . A díj befizetése alól mentesülnek az árvák, illetve a gyakorló pedagógusok gyermekei, erről a szülők tanintézményében kiadott igazolást kell bemutatni. A diákok törzskönyvezése a beiratkozással egy időben történik, és ekkor kell kifizetni a tandíj első részletét is.	Tájékoztatás: tel/fax: 0365 401 129 www.scoalacantemir.ro
A posztliceális képzésre a középiskolát elvégzett diákok iratkozhatnak be érettségi diplomával vagy anélkül.		

MEGJELENT
Todor Boglár: Mandala Szimfónia

„A Mandala Szimfónia színező varázslatos világa kreatív kikapcsolódást nyújt, fejleszt, lecsendesít, pihentet, oldja a stresszt, növeli az önbizalmat, és gyógyítja a lelket. A színezőben található mandalák egyedi tervezésűek, segédvonalak mentén kivághatók, elajándékozhatók.
 Színezz, töltsd, lazulj! :)”

Kapható a KOBÁK könyvesboltokban
 Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu 15.szám

Régizene Fesztivál
 2018. július 8-15.

Música apasionada

Forgalomkorlátozás a Tudor negyedben

Az Aquaserv által július 10-16-ra tervezett felújítási munkálatok kapcsán tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a nem megfelelő időjárás miatt a munkálatokat pénteken, **július 13-án** kezdi el.

Felkérjük a Testvériség/Infrăiirii utca lakóit, hogy július 13-tól szabadítsák fel a 9-17. számú tömbházak előtti parkolókat!

Csatornafelújítás miatt közúti forgalomkorlátozás lesz a Testvériség/Infrăiirii utcában, a Jövő/Viitorului utca és a Poklos-patak hídja közötti szakaszon.

Ebben az időszakban a közúti forgalom a következőképpen változik:

- * Az 1918. December 1. útról a Testvériség/Infrăiirii utcán át a Merészég/Cutezanței utca felé egyirányúsítják a forgalmat.
- * A Merészég/Cutezanței utcától az 1918. December 1. út irányában a következőképpen alakul a forgalom: Testvériség/Infrăiirii utca – Harmónia/Armoniei utca – Testvériség utca – 1918. December 1. út.

A munkálatok ideje alatt ideiglenesen megszüntetik a zónában található buszmegállókat. A balesetek megelőzése érdekében felkérjük a gépkocsivezetőket, tartsák tiszteletben az útjelzőket, és vezessenek óvatosan.

A kényelmetlenségekért elnézést kér és megértésüket köszöni

az Aquaserv Rt., Marosvásárhely

Közlemény a környezetvédelmi engedélyről a különleges bizottság ülése után környezeti jelentés nélkül

MAROSVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS, az „Övezeti várostervezési terv – a Maros Megyei Sürgősségi Kórház környékének fejlesztése, a Gheorghe Marinescu utca – Hősök parkja térsége” terv birtokosa, amely megteremti egy többemeletes multifunkcionális komplexum megépítésének kereteit a Gh. Marinescu utca és a Hősök parkja közötti területen, tájékoztatja az érdekelteket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén 2018.07.10-én megtartott különleges bizottsági ülésen az a döntés született, hogy a tervnek **NINCS jelentős hatása** a környezetre, következésképpen **NEM szükséges környezeti jelentés**. A tervet környezetvédelmi engedély nélkül vetik alá a jóváhagyási folyamatnak.

A döntés alapjául szolgáló dokumentáció megtekinthető és tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Hídvég utca 10. szám alatti székhelyén, naponta 9-15 óra között.

A besorolási szakasz teljesítésének következtében meghozott döntés felülvizsgálatát célzó indokolt lakossági megjegyzéseket naponta fogadják a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén.

Florina Daniela Mihet főépítész

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
 autómossó és -kozmetika
 – külső-belső tisztítás
 – kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
 – szőnyegmosás

Marosvásárhely
 Predeal u. 97 sz.
 Telefon: 0265/223-902
 0740-393-060

Pârghu Mureș 88,1%   Bovața 102,1%
 Marosvásárhely 88,1%   Bovața 102,1%
r . a . d . i . o

 Reghin 94,7%   Sighișoara 104,3%
 Szászrégen 94,7%   Szegvár 104,3%

atlasfm all hits radio
106.4 FM
 TG. MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
 www.marosvasarhelyiradio.ro